

DE STEP

September 1983
83ste jaargang
Nummer 9

INHOUDSOPGAVE

- 1 „Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft”
Gordon B. Hinckley
- 11 Uw kinderen zelfwaardering bijbrengen,
James M. Harris
- 17 Ik heb een vraag, *B. Jackson Wixom jr.*
- 20 Door de sluier heen, *Ray J. Snelson*
- 24 Christus en de schepping, *Bruce R. McConkie*
- 37 Een kwestie van tijd, *Elouise Bell*
- 43 Roddel. Vertel 't maar niet door
- 44 Onze broeder Ismaël, *James B. Mayfield*
- 60 Niet meer dan een halfuur per dag,
Barbara Stockwell
- 61 Geroepen van omhoog, *John A. Tvedtnes*

KINDERSTER

- 1 De zeevierjongen, *Nanette Larsen*
- 5 Spiegelpuzzel, *Roberta L. Fairall*
- 6 Het wonderbaarlijke verhaal van Elia,
Pat Graham
- 8 Wat zou ik kunnen doen?, *Marilee B. Clark*

Op de omslag:

Een door de Nationale Lucht- en Ruimtevaartdienst van de Verenigde Staten van Amerika uitgegeven foto van de aarde, gezien vanuit de ruimte. Zie artikel „Christus en de schepping” (blz. 24) van ouderling Bruce R. McConkie.

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
Bfr. 408 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10,00

© 1983 by the Corporation of the President of The Church
of Jesus Christ of Latter-day Saints. All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
Marion G. Romney
Gordon B. Hinckley

Raad der Twaalf:

Erza Taft Benson
Mark E. Petersen
Howard W. Hunter
Thomas S. Monson
Boyd K. Packer
Marvin J. Ashton
Bruce R. McConkie
L. Tom Perry
David B. Haight
James E. Faust
Neal A. Maxwell

Adviseurs:

M. Russell Ballard
Rex D. Pinegar
Charles Didier
George P. Lee

Eindredacteur:

M. Russell Ballard

Hoofdredeacteur:

Larry A. Hiller

Adjunct-redacteur:

David Mitchell

Stafmedewerker:

Bonnie Saunders

Vormgeving:

Michael Kawasaki

Vertaling De Ster:

Henri J. A. Tenthof
van Noorden
Kerkelijk Vertaalbureau
Parkstraat 38
NL-3581 PL Utrecht

Nieuwsredacteur:

George Ph. M. Kraanen
Sporlaan 15
NL-3721 PA Bilthoven

„HIJ IS OPGEWEKT, GELIJK HIJ GEZEGD HEEFT”

President Gordon B. Hinckley
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Enige tijd geleden las ik een serie interessante artikelen, waarin de vernuftige redeneringen van Amerikaanse, Engelse en Europese theologen om het verhaal van Jezus van Nazaret te „ontmythologiseren” uiteen werden gezet. Ik citeer een bekwaam protestant die schrijft:

„De meest vernietigende vragen zijn juist door theologen gesteld die . . . alle oude denkbelden in twijfel (hebben getrokken). Zij hebben zelfs voorgesteld dat het woord ‚God’ misschien wel moet

worden afgedankt, daar het voor zoveel mensen zijn betekenis heeft verloren.

Eigenlijk is de vraag die de liberale theologen hebben gesteld de aloude vraag die keer op keer de christelijke kerk heeft verdeeld: Wie was Jezus?

De revolutionairen . . . wenden zich tot de Bijbel als bron van waarheid, maar hun Bijbel is een gezuiverde versie, waaruit genante meldingen van abnormale gebeurtenissen zijn weggelaten. ‚Ontmythologiseerd,’ zegt de één. ‚Ontletterlijkt,’ zegt de ander.

Wat de nieuwe stroming presenteert is een ‚godsdiensloos‘ christendom; een geloof gebaseerd op een filosofisch stelsel.” (*Fortune* van december 1965, blz. 173.)

Aldus hebben een aantal moderne theologen getracht de Heer van zijn goddelijkheid te ontdoen, waarna zij zich afvragen waarom de mensen Hem niet aanbidden. Zij hebben geprobeerd Jezus zijn mantel van goddelijkheid te ontnemen en hebben in de ogen van hun volgelingen slechts een man overgelaten. Zij hebben ernaar gestreefd Hem te veranderen om Hem te laten passen in hun eigen bekrompen gedachtengang. Al doende hebben zij de Heer beroofd van zijn goddelijk zoonschap en de wereld van haar rechtmatige Koning.

Al lezende over dit zeer doeltreffende proces van „ontletterlijking” en de zichtbare uitwerking ervan op het geloof van hen die er het slachtoffer van zijn, in het bijzonder de jeugd, die vaak voor dergelijke drogredenen ontvankelijk is, klinken de woorden van de profeet Amos ons met een nieuwe duidelijkheid in de oren:

„Zie, de dagen komen, luidt het woord van de Here Here, dat ik een honger in het land zal zenden – geen honger naar brood, en geen dorst naar water, maar om de woorden des Heren te horen.

Dan zullen zij zwerven van zee tot zee, en van het noorden naar het oosten zullen zij dolen, om te zoeken het woord des Heren; maar vinden zullen zij het niet.

Te dien dage zullen de schone maagden en de strijdbare jongelingen in onmacht vallen van dorst . . .

Ja, zij zullen vallen en niet weer opstaan.” (Amos 8:11–14.)

Wat vormen deze woorden een goede beschrijving van velen in onze tijd, zowel de jongeren als degenen die in hun hart

hongereren naar een geloof dat bevredigen zal, maar die het met verachting afwijzen wegens de manier waarop het wordt aangeboden en bijgevolg „in onmacht vallen van dorst” en „vallen en niet weer opstaan”.

Tot hen richten wij ons plechtig getuigenis dat God niet dood is, behalve voor hen die Hem als dood beschouwen.

Wij geloven dat Jezus Christus de sleutelfiguur van ons geloof is. De officiële naam van de kerk is De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Wij aanbidden Hem als Heer en Heiland. De Bijbel is onze schriftuur. Wij geloven dat de profeten van het Oude Testament, die de komst van de Messias voorzagen, onder goddelijke inspiratie spraken. Wij verheugen ons bijzonder over de evangeliën van Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes, die de gebeurtenissen uiteenzetten van de geboorte, de bediening, de dood en de opstanding van de Zoon van God, de Eniggeborene van de Vader in het vlees. Met Paulus vanouds, zeggen wij: „Ik schaam mij het evangelie niet, want het is een kracht Gods tot behoud.” (Romeinen 1:16.) En net als Petrus stellen wij: „Want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden.” (Handelingen 4:12.)

Het Boek van Mormon, dat wij beschouwen als het testament van de Nieuwe Wereld, zet de leringen uiteen van profeten die heel vroeger op het westelijk halfmond leefden en getuigt van Hem die werd geboren te Betlehem in Judea en stierf op Golgota. Voor een wereld wier geloof wankelt, is het Boek van Mormon nog een testament en nog een machtige getuige van de goddelijkheid van de Heer. In het voorwoord wordt

*Het lege graf werd het getuigenis
van de goddelijkheid van de Heiland,
de verzekering van het eeuwige leven.*

uitdrukkelijk gesteld door een profeet die vijftienhonderd jaar geleden in Amerika leefde, dat het Boek van Mormon geschreven werd „tot overtuiging van Jood en niet-Jood, dat *Jezus de Christus* is, de *Eeuwige God*, Die Zich aan alle natiën openbaart.”

In ons boek met hedendaagse openbaringen, de *Leer en Verbonden*, heeft de Meester zichzelf duidelijk bekendgemaakt door middel van deze uitspraak: „Ik ben de Alpha en de Omega, Christus, de Here; ja, Die ben Ik, het Begin en het Einde, de Verlosser der Wereld.” (*Leer en Verbonden* 19:1.)

Deze bekendmaking herinnert ons eraan dat wij nooit mogen vergeten dat er door onze Verlosser, die zijn leven gaf opdat alle mensen mochten leven, een verschrikkelijke prijs is betaald: de foltering van Getsemane, de bittere schijnvertoning van zijn verhoor, de venijnige doornenkroon die zich in zijn vlees drong, het bloeddorstige gepeupel dat bij Pilatus om zijn dood riep, zijn eenzame en zware gang naar Golgota, gebukt onder het kruis, de afschuwelijke pijn toen grote spijkers door zijn handen en voeten heen werden gejaagd, de koortsachtige foltering van zijn lichaam dat op die tragische dag daar hing, de Zoon van God die uitriep: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.” (*Lucas* 23:34.)

Het kruis was het instrument van zijn foltering, het verschrikkelijke middel om de Man van Vrede te vernietigen, de

satanische vergoeding voor zijn wonderwerken toen hij de zieken genas, de blinden liet zien of de doden weer tot leven wekte. Aan dit kruis hing en stierf Hij op de eenzame hoogte van Golgota.

Wij moeten nooit vergeten dat onze Heiland, onze Verlosser, de Zoon van God, zichzelf voor ieder van ons gaf als plaatsvervangend offer. Voor hen die daar aanwezig waren, beroofde de somberheid van die donkere avond vlak voor de joodse sabbat zelfs de vurigste van zijn discipelen, die het meeste van zijn leringen begrepen hadden, van hun hoop. Hun verlies was verschrikkelijk; wat Hij hun eerder had verteld was niet tot hen doorgedrongen. Dood was de Messias waarin zij hadden geloofd. Weg de Meester op wie zij al hun verlangen, vertrouwen en hoop hadden geconcentreerd. Hij die gesproken had over het eeuwige leven, die Lazarus had opgewekt uit de dood, was nu evenzeer gestorven als allen voor Hem gestorven waren. Het einde van zijn droevige, korte leven was nu gekomen en het was gegaan zoals Jesaja lang geleden had voorgezegd:

„Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte. . .

Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem.” (*Jesaja* 53:3, 5.) Nu was Hij weg.

Wij kunnen slechts gissen naar de

gevoelens van degenen die van Hem hielden terwijl zij in de lange uren van de joodse sabbat, wat wij tegenwoordig de zaterdag noemen, zijn dood bepeinsden.

Toen brak de eerste dag van de week aan, de sabbat des Heren zoals wij die nu kennen. Aan hen die gebukt onder hun verdriet naar het graf toe kwamen, zei de daar aanwezige engel: „Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft.” (Matteüs 28:6.)

Hier was het grootste wonder uit de geschiedenis van de mensheid. Eerder had Hij hun verteld: „Ik ben de opstanding en het leven.” (Johannes 11:25.) Zij hadden het echter niet begrepen. Nu wisten zij. Hij was een ellendige, pijnlijke en eenzame dood gestorven. Nu, op de derde dag, stond Hij op uit het graf in macht en schoonheid en leven, de eersteling van allen die ontslapen waren, de verzekering voor de mensen van alle tijden dat „evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden.” (1 Korintiërs 15:22.)

Op Golgota was Hij de stervende Jezus. Als de levende Christus kwam Hij uit het graf tevoorschijn. Het kruis was het bittere gevolg geweest van Judas' verraad, de samenvatting van Petrus' verloochening. Nu werd het lege graf het getuigenis van zijn goddelijkheid, de verzekering van het eeuwige leven, het antwoord op Jobs onbeantwoorde vraag: „Als een mens sterft, zou hij herleven?” (Job 14:14.)

Gestorven zijnde zou Hij misschien zijn vergeten of, op zijn gunstigst, herinnerd als een van de vele grote leraren, wier leven in enkele regels in de geschiedenisboeken wordt samengevat. Maar nu, opgestaan zijnde, werd Hij de Meester van het leven. Nu konden zijn discipelen, samen met Jesaja, met stellige overtuiging zingen: „Men noemt hem Wonder-

bare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.” (Jesaja 9:6.)

Nu waren de zo vol van verwachting uitgesproken woorden van Job vervuld: „Maar ik weet: mijn Losser leeft en ten laatste zal Hij op het stof optreden.

Nadat mijn huid aldus geschonden is, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen,

Die ik zelf mij ten goede aanschouwen zal, die mijn eigen ogen zullen zien en niet een vreemde; mijn nieren in mijn binnenste vermachten van verlangen.” (Job 19:25–27.)

Terecht riep Maria „Rabboeni!” (Johannes 20:16) toen zij de verrezen Heer voor het eerst zag, want nu was Hij inderdaad niet alleen meester van het leven, maar ook van de dood. Weg was de prikkel des doods, te niet gedaan de overwinning van het graf.

De vreesachtige Petrus was geheel veranderd. Zelfs de ongelovige Tomas riep in alle soberheid, eerbied en werkelijkheid: „Mijn Here en mijn God!” (Johannes 20:28.) „Wees niet ongelovig, maar gelovig” (Johannes 20:27) waren de onvergetelijke woorden van de Heer bij die wonderbaarlijke gelegenheid.

Er volgden verschijningen aan velen, waaronder, volgens Paulus „aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk.” (1 Korintiërs 15:6.)

En op het westelijk halfmond bevonden zich anderen waarover Hij eerder gerept had. En de mensen daar „hoorden . . . een stem, alsof die uit de hemel kwam . . . en ze zeide tot hen:

Ziet Mijn Geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb, in Wie Ik Mijn naam heb verheerlijkt – hoort Hem . . .

. . . en ziet, zij zagen een Mens uit de hemel nederdalen; en Hij was in een wit gewaad gekleed; en Hij kwam neder en stond in hun midden . . .

„Daar ik dagelijks omgeven word door zoveel dat wonderbaarlijk aandoet, is het gemakkelijk in de wonderen van Jezus te geloven.”

En Hij strekte Zijn hand uit, en sprak tot het volk en zeide:

Ziet, Ik ben Jezus Christus, Die in de wereld zou komen, zoals de profeten hebben getuigd. . .

Staat op en nadert tot Mij.” (3 Nephi 11 : 3, 6–8, 10, 14.)

Daarop volgen, in dit prachtige verslag uit het Boek van Mormon, vele woorden van de bediening van de opgestane Heer onder de mensen van het oude Amerika.

En tot slot zijn er getuigen van deze tijd, want de Meester van het gehele mensdom is gekomen om deze bedeling in te luiden, de bedeling van de geprofeteerde volheid der tijden. In een heerlijk visioen verschenen Hij – de verrezen, levende Heer – en zijn Vader, de God des Hemels, aan een zeer jeugdige profeet, ten einde een begin te maken aan de herstelling van aloude waarheden. Er volgde een ware „wolk van getuigen” (Hebreeëen 12:1). Hij die deze had ontvangen – Joseph Smith, die profeet van deze tijd – verklaarde in alle soberheid:

„En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft!

Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is –

Dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van Gode

gewonnen zonen en dochteren zijn.” (Leer en Verbonden 76:22–24.)

Wij heiligen der laatste dagen voegen daar het getuigenis aan toe van miljoenen die, door de kracht van de Heilige Geest, plechtig hebben verklaard en nu verklaren dat de Heer werkelijk leeft.

Met dit bewijs als achtergrond, wend ik mij weer tot de tragische en doellose intellectuele dwalingen van hen die het ontbreekt aan geloof en toewijding. Aan hen die slechts met hun verstand deze zaken benaderen, wil ik de volgende vragen stellen:

Is geloof in de goddelijkheid van onze Heer ouderwets in de twintigste eeuw? Wij stellen dat het geweldige wetenschappelijke en technologische tijdperk waar wij deel van uitmaken geen verloochening vergt van het wonder van Jezus. Integendeel, er is in de hele geschiedenis van het mensdom geen periode geweest waarin zaken, die voorheen wellicht als bovennatuurlijk en onmogelijk zouden zijn beschouwd, meer geloofwaardig zijn dan nu.

Hoe kan iemand in deze tijd iets als onmogelijk beschouwen?

Voor hen die bekend zijn met de geweldige vorderingen van de biologische en medische wetenschap, waar men begonnen is het wezen van het leven zelf en van de schepping ervan te onderzoeken, wordt het wonder van de geboorte van Jezus als Zoon van God zeker meer aannemelijk, zelfs voor de ongelovige.

Suggesties voor huisonderwijzers

Enkele belangrijke punten die u desgewenst bij uw huisonderwijs kunt gebruiken.

1. De officiële naam van de kerk is *De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen*. Jezus Christus is de sleutelfiguur van ons geloof. Wij aanbidden Hem als onze Heer en Heiland. Wij beschouwen de Bijbel als Heilige Schrift.

2. Voor een wereld met een wankel geloof is het Boek van Mormon een bijkomend testament en een machtig getuigenis van de goddelijkheid van de Heer.

3. Het lege graf werd het getuigenis van de goddelijkheid van Jezus Christus en de verzekering van het eeuwige leven. Eenmaal opgestaan, werd Hij de Meester van het leven en van de dood.

4. Naast de getuigen van weleer van de opstanding, zijn er ook hedendaagse getuigen: de visioenen en openbaringen van de profeet Joseph Smith en het getuigenis van

miljoenen leden van de kerk die, door de kracht van de Heilige Geest, plechtig getuigen van het feit dat de Heer werkelijk leeft.

5. Het verkrijgen van begrip en liefde voor de Heer volgt op het naleven van fundamentele regels, vier daarvan zijn: de Schriften lezen, tot onze Hemelse Vader bidden, de leringen van de Heer naleven en dienstbaar zijn in zijn werk.

Wenken voor de bespreking

1. Bespreek uw persoonlijke gevoelens over de opstanding. Vraag de gezinsleden naar hun gevoelens dienaangaande.

2. Zijn er teksten of aanhalingen in dit artikel die het gezin voor zou kunnen lezen en bespreken?

3. Zou deze bespreking beter tot haar recht komen als er van tevoren met het gezinshoofd werd gesproken? Is er een boodschap van de quorumleider of bisschop voor het gezinshoofd over de opstanding?

*Geestelijk leven is net als
lichamelijke kracht. Zij groeit alleen
naarmate zij wordt gevoed en gebruikt.*

Voorts is het niet moeilijk te geloven dat Hij, die voldoende kennis bezat om de wereld te scheppen, in staat was de zieken te genezen en de doden weer tot leven te wekken. Het is misschien moeilijk geweest om in de middeleeuwen geloof aan dergelijke zaken te hechten, maar kan men redelijkerwijs aan de mogelijkheid ervan twijfelen wanneer men getuige is van de wonderbaarlijke genezingen die in deze tijd dagelijks voorkomen?

Is de hemelvaart onmogelijk te bevatten nadat men op de televisie astronauten heeft zien lopen op de maan?

Wonderen? Jazeker! Dit is het tijdperk van wonderen. In mijn eigen korte leven ben ik getuige geweest van een grotere wetenschappelijke vooruitgang dan al mijn voorouders hebben meegemaakt in de voorgaande welhaast zesduizend jaar.

Daar ik dagelijks omgeven word door zoveel dat wonderbaarlijk aandoet, is het gemakkelijk in de wonderen van Jezus te geloven!

Onze belangstellende vrienden over de gehele wereld willen wij er echter aan herinneren dat een getuigenis van de Heer niet verkregen wordt door het observeren van de prestaties van de mens. Dit maakt het geloven in zijn geboorte, leven en dood en opstanding wel redelijk, maar er is iets meer nodig dan een redelijk geloof. Wat nodig is, is een begrip van de unieke en onvergelijkbare positie van de Heer als de goddelijke Verlosser, alsmede geestdrift voor Hem

en voor zijn boodschap als Zoon van God.

Dat begrip en die geestdrift liggen binnen het bereik van allen die de prijs daarvoor willen betalen. Zij zijn niet onverenigbaar met wetenschappelijk onderwijs of met wereldlijke kennis, maar zij worden niet verkregen door louter filosofie te lezen. Nee, zij zijn door een meer onfeilbaar proces te verkrijgen. De dingen Gods worden door de Geest Gods begrepen, zegt het woord der openbaring. (Zie 1 Korintiërs 2:11.)

Begrip en enthousiasme voor de Heer worden verkregen wanneer enkele eenvoudige regels worden opgevolgd. Ik wil graag drie van deze regels in overweging geven. Zij zijn eenvoudig van opzet, welhaast afgezaagd doordat zij zo vaak herhaald worden, maar hun toepassing is een fundamentele zaak en werpt buitengewoon veel vruchten af.

De eerste stap is lezen – het lezen van het woord des Heren. Ik weet dat de besognes van het dagelijks leven een mens weinig tijd laten om daarnaast nog te lezen, maar ik beloof u, dat als u leest wat wij schriftuur noemen, er een begrip en warmte in uw hart zullen komen die u als zeer aangenaam zult ervaren. „Onderzoekt de Schriften, want gij meent daarin eeuwig leven te hebben, en deze zijn het, welke van Mij getuigen.” (Johannes 5:39.) Lees, bijvoorbeeld, het gehele evangelie van Johannes. Laat de Heer voor zichzelf tot u spreken, en zijn

woorden zullen een rustige overtuiging uitstralen waardoor de woorden van zijn criticasters volkomen worden ontkracht. Lees ook het testament van de Nieuwe Wereld, het Boek van Mormon, dat tevoorschijn is gebracht als nog een getuige „dat Jezus de Christus is, de Eeuwige God, Die Zich aan alle natiën openbaart.” (Inleiding.)

De tweede stap is bidden. Spreek met uw Hemelse Vader in de naam van zijn Geliefde Zoon. „Zie,” zegt Hij, „Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij.” (Openbaring 3:20.)

Dat is zijn uitnodiging en de belofte is zeker. Het is onwaarschijnlijk dat u stemmen uit de hemel zult horen, maar u zult wel een door de hemel gezonden rustige en stellige verzekering ontvangen.

De derde stap is de leringen naleven en dienen in het werk des Heren. Geestelijke kracht is net als lichamelijke kracht; zij is net als mijn armspier, die alleen groeit naarmate zij wordt gevoed en gebruikt.

Naarmate u uw tijd en talenten al dienend gebruikt, zal uw geloof groeien en uw twijfel afnemen.

Jezus zei: „Indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of Ik uit Mijzelf spreek” (Johannes 7:17); en Hij heeft te kennen gegeven, dat naarmate wij de leringen van God toepassen en onszelf in zijn grote zaak verliezen, wij onszelf en ook de waarheid vinden.

In dat grootse gesprek tussen Jezus en Nikodemus, zei de Heer: „Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is Geest.” Hij voegde eraan toe: „De wind blaast, waarheen hij

wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt of waar hij heengaat, zo is een ieder, die uit de Geest geboren is.” (Johannes 3:6, 8.)

Wij aarzelen niet de belofte uit te spreken dat het iedereen die bereid is zich ertoe te zetten, zo zal vergaan. Als iemand bereid is het woord des Heren te lezen, als iemand bereid is met Hem te spreken door middel van gebed, als iemand bereid is zijn leringen na te leven en zijn zaak te dienen, dan zullen zijn of haar twijfels verdwijnen; en door alle verwarring van de filosofische stelsels, de kritiek en de negatieve theologie van onze tijd heen, zal het getuigenis van de Heilige Geest tot ons komen dat Jezus waarlijk de Zoon van God is, de in het vlees geboren Verlosser van de wereld, die opstond uit het graf, de Heer die komen zal om als Koning der koningen te heersen. Wij zijn in de gelegenheid en zo gezegend om dit te weten. Het is ook onze plicht dit te weten te komen.

Moge God ons zegenen met geloof in deze grote waarheden. Moge Hij ons helpen ze voortdurend in ons leven toe te passen en te trachten een zegen te zijn voor anderen, opdat ook zij ze zullen toepassen en voor zichzelf die kennis zullen verkrijgen die het belangrijkste is voor de gehele mensheid; dat God leeft en altijd vlakbij is om ons te leiden en te zegenen.

Ik voeg hier mijn getuigenis aan toe, dat ik weet dat Jezus Gods Zoon is, die geboren werd in Betlehem, dat Hij op deze aarde wandelde als de beloofde Messias, dat Hij aan het kruis werd verheven, dat Hij zijn leven gaf als zoenoffer voor de zonden van de mensen. Hij is onze Heiland en Verlosser. Hij is de ene, zekere hoop van het mensdom, de opstanding en het leven. □

Uw kinderen een gevoel van eigenwaarde bijbrengen

James M. Harris

Jan en Danny, die allebei negen zijn, zijn hele goede vrienden. Zij zijn ongeveer even groot, maar wie hen bezig ziet op het voetbalveld, ziet gelijk een groot verschil tussen de twee jongens. Terwijl Jan staat te popelen om te spelen, vindt Danny het best om vanaf de zijlijn toe te kijken. Wanneer Jan speelt, twijfelt hij er niet aan of hij zal scoren. Maar wanneer Danny ertoe komt om mee te spelen, verwacht hij niet een goal te maken en schijnt er ook nooit de kans toe te krijgen.

Het verschil tussen de twee jongens blijkt in vele situaties. Jan pakt nieuwe ervaringen geestdriftig aan, in de verwachting het er goed af te brengen. Danny is gewoonlijk pessimistisch en weigert dikwijls ergens aan mee te doen, liever dan zich bloot te stellen aan een mogelijke mislukking.

Van alle opvattingen die een kind heeft, is geen enkele zo belangrijk als zijn opvatting van zichzelf. Kinderen met een goed ontwikkeld gevoel van eigenwaarde bekijken het leven met optimisme en vertrouwen en verwachten succes te hebben. Kinderen met weinig gevoel van eigenwaarde zijn geneigd weinig vertrouwen te hebben in hun eigen ideeën en vermogens en heel onzeker te zijn in hun optreden.

Ieder kind heeft er behoefte aan te voelen dat anderen van hem kunnen houden en dat hij ergens toe in staat is. In de mate dat die gevoelens aanwezig zijn, neemt het gevoel van eigenwaarde toe; in de mate dat ze ontbreken, wordt het gevoel van eigenwaarde bedreigd.

Wanneer kinderen een behoorlijk gevoel van eigenwaarde bezitten, kunnen de ouders zich dat niet voor honderd procent als hun verdienste aanrekenen, en evenmin behoren zij alle schuld op zich te nemen wanneer het kind aan een gevoel van eigenwaarde ontbreekt. Er zijn echter wel een aantal dingen die ouders kunnen doen om het beeld dat hun kinderen van zichzelf hebben, te verbeteren.

1. Leer uw kinderen over hun geestelijke afkomst en hun goddelijke bestemming. Een juist begrip van wie wij zijn kan ons helpen onszelf te leren liefhebben. Wij zijn letterlijk de geestelijke kinderen van onze Vader in de hemel en wij hebben de mogelijkheid in ons om steeds meer te worden zoals Hij.

Houd uw kinderen steeds de waarheid voor dat zij niet alleen lichamelijk in het beeld van onze Hemelse Vader zijn geschapen, maar tevens over het vermogen beschikken geestelijk steeds meer op Hem te gaan lijken. Zeg hun dat Hij van

hen, zijn kinderen, houdt en wil dat zij succes hebben.

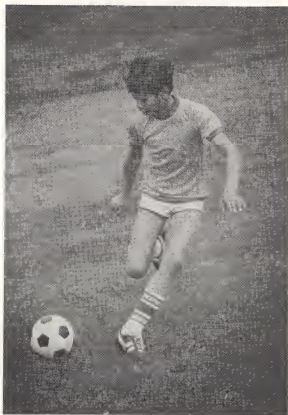
2. Reageer positief op uw kinderen, waarbij u zwakheden en gebreken verkleint. Kinderen zijn nu eenmaal niet allemaal even aantrekkelijk, lief of knap. Hoe ouders reageren heeft echter veel te maken met de mate waarin een kind zichzelf aanvaardt. Onlangs noemde een moeder, die in een leuk, goed onderhouden huis woont, een van haar kinderen „een echte stommeling”. Dit werd tegen visite gezegd terwijl het kind erbij was. Het risico is groot dat het kind haar moeder zal geloven, het idee dat zij inderdaad een „echte stommeling” is zal aanvaarden en zich navenant gaat gedragen.

Gelukkelijk hechten kinderen ook geloof aan oprechte, positieve opmerkingen van hun ouders. Koester en voed het gevoel van eigenwaarde van uw kinderen, ongeacht de gebreken die zij misschien vertonen. Wij kennen allemaal voorbeelden zoals het meisje met het hele gewone gezichtje dat een hartverwarmende glimlach heeft en een even hartverwarmend karakter; of de blinde jongen die uitstekende cijfers haalt en gezien is bij zijn leeftijdgenoten. Dit soort kinderen komt gewoonlijk uit een liefhebbend gezin, waar de ouders hen niet denigrerend behandelen of beklagen, maar hen aanvaarden als mensen met hun eigen waarde en vermogens.

3. Richt uw aandacht op de sterke punten van uw kinderen en vermijd ongunstige vergelijkingen met de broertjes en zusjes. Judith heeft haar ouders nooit last bezorgd. Zij gaat naar al haar vergaderingen in de kerk, laat zich positief

uit over haar seminarieklas, en heeft geen gebrek aan goede vrienden en vriendinnen die actief zijn in de kerk. Haar jongere zusje, Patricia, is echter een raadsel voor haar ouders. Zij moet worden opgepord om naar de kerk te gaan en zij heeft steeds moeilijkheden met de leerkrachten. Zij heeft zich alleen op aandringen van haar ouders opgegeven voor de seminarieklas, maar dikwijls gaat zij niet. Zij voelt zich aangetrokken door jongelui die niet actief zijn in de kerk en die afgeven op de normen en waarden die hun worden bijgebracht.

Patricia ziet weinig kans om haar zus te overtreffen en aldus op gunstige wijze aandacht te trekken, dus streeft zij onderbewust naar andere manieren. Helaas

verergeren de ouders het probleem door haar steeds het voorbeeld van haar grote zus voor te houden. Patricia komt in opstand omdat zij er behoefte aan heeft een eigen image te vestigen, maar tegelijkertijd voelt zij zich schuldig over haar gedrag en haar gevoel van eigenwaarde is gering.

Het komt nogal eens voor dat ouders een kind in ongunstige zin vergelijken met een ander kind in het gezin. Soms gebeurt het openlijk en bewust, met opmerkingen zoals „Waarom kun je niet zoals Jan zijn?“ of „Dat zou Sandra nooit hebben gedaan!“ Maar het kan ook op zeer subtiele manieren gebeuren zonder dat de ouders zich er zelfs maar van bewust zijn dat er een vergelijking wordt

gemaakt. In beide gevallen, echter, wordt de boodschap vaak begrepen als: „Jij bent minder knap of minder lief dan je zus of broer.“

4. Schep mogelijkheden voor persoonlijke groei en moedig uw kinderen aan bepaalde dingen voor zichzelf te doen. Eén van de ouderlijke taken is uw kinderen te helpen om zelfvertrouwen te hebben, tot het nodige in staat te zijn en om onafhankelijk te zijn. Dit trainingsproces is een natuurlijk en geleidelijk gebeuren; het begint wanneer het kind heel jong is. Zodra hij iets nieuws heeft leren doen, wil hij dit keer op keer herhalen. Als hij daarvan weerhouden wordt, zal hij misschien op luidruchtige wijze uiting geven aan zijn frustraties. Mevrouw Anderson, bijvoorbeeld, begreep aanvankelijk niet waarom de eenjarige Kathleen plotseling ging gillen toen zij voor het slapengaan werd uitgetrokken. Even later besefte zij dat zij Kathleens sokjes had uitgetrokken in plaats van te wachten tot ze dat zelf had gedaan. Pas nadat zij de sokjes weer aan had gedaan en Kathleen ze zelf weer uit had laten trekken was het kind weer gelukkig. Wie had kunnen denken dat de behoefte om zich tot iets bekwaam te voelen op zo'n prille leeftijd al zou blijken!

Gewoonlijk handelen ouders die hun kinderen teveel beschermen en alles voor hen doen uit goedbedoelde maar toch foutieve motieven, zoals medelijden of een verlangen hen te beschermen tegen elke tegenspoed of ongerief. Soms, echter, is een dergelijk gedrag zelfzuchtig. Een moeder kan, bijvoorbeeld, lof van anderen proberen te krijgen door te laten

Foto's van Eldon K. Linschoten

zien hoe geweldig en opofferingsgezind zij wel was. Een vader tracht zich misschien onbewust onmisbaar te maken voor het kind om latere afwijzing te voorkomen. Maar wat de reden ook moge zijn, de mogelijke gevolgen zijn eender: gebrek aan zelfvertrouwen, beperkt initiatief en creativiteit, alsmede weinig gevoel van eigenwaarde.

Naargelang de ouders ermee doorgaan dingen voor het kind te doen die hij zelf zou kunnen doen, kan afhankelijkheid veranderen in zelfvoldaanheid, hetgeen weer kan voeren tot het opeisen van het „recht” om te worden bediend – en dit alles tot nadeel van het kind.

5. Stimuleer hun gevoelens van hun eigen belangrijkheid en waarde. Een kennis van mij herinnert zich dat toen hij nog maar een kleine jongen was, er een elektriciën bij hen thuis kwam om iets aan de bedrading te doen. Er moesten wat draden door de kruipkelder heen worden getrokken, en daar er nauwelijks plaats was voor een volwassene, vroeg de elektriciën of de jongen dit wilde doen. Toen hij ermee klaar was, gaf de man hem een kwartje. De trotse knaap liet het meteen aan zijn moeder zien. „O,” was haar reactie, „dat is teveel, hoor. Ga maar vlug zeggen dat een dubbeltje wel genoeg is.”

Zonder enige twijfel was het de bedoeling van de moeder eerlijk te zijn tegenover de elektriciën, maar het feit dat de man zich dit voorval dertig jaar later nog herinnerde is bepaald opvallend.

Het zou zoveel beter zijn geweest als de moeder had gezegd: „Zo, jongen. Een kwartje is een heel bedrag. Hij moet wel

erg tevreden over je zijn geweest.” Of zij had de ervaring kunnen aanwenden om de jongen te leren over dienstbetoon en hem attent te maken op het fijne gevoel dat verkregen wordt wanneer een dienst belangeloos wordt verricht. Een dergelijke benadering zou aan het gevoel van eigenwaarde van het kind hebben bijgedragen in plaats van het te verminderen.

6. Schenk uw kinderen tijd waarin u zich volledig op hen concentreert. Idealiter behoort ieder kind iedere dag wat tijd door te brengen waarin het alleen is met zowel de vader als de moeder. In een groot gezin kan het moeilijk zijn om dit te realiseren, maar de vruchten die het afwerpt zijn alle moeite dubbel en dwars waard. Een ouder die druk bezet en weinig thuis is, probeert dit weleens te compenseren door de kinderen grote en dure cadeaus te kopen. Maar het beste cadeau dat ouders hun kinderen kunnen geven is zichzelf.

Activiteiten zoals samen kamperen, vissen, boodschappen doen, een voetbalwedstrijd bijwonen, de auto wassen, in de tuin werken of zomaar wat zitten praten, zijn goede gelegenheden voor een goed contact. Het geven van uw tijd zegt uw kind: „Papa en mama zijn graag bij me. Ze houden van me.” Op die manier worden gevoelens van eigenwaarde gevoed.

7. Neem de tijd om kinderen te trainen. Als volwassenen vergeten wij weleens dat taken die ons betrekkelijk eenvoudig voorkomen, voor een kind misschien onduidelijk en moeilijk zijn. Een moeder kan tegen haar dochttertje zeggen: „Ruim, alsjeblieft je kamer op,” en aannemen dat als dit niet binnen een

redelijke tijd gebeurd is, het meisje ongehoorzaam en lui is. Maar het kan zijn dat het kind niet weet hoe het te werk moet gaan, of door ervaringen uit het verleden weet dat hoezeer zij ook haar best doet, haar moeder toch niet tevreden zal zijn over haar inspanningen. Het is belangrijk dat de ouders zorgen voor training, zodat hun kind zich toereikend zal voelen. Het kan nodig zijn sommige taken meerdere malen samen met het kind te verrichten, totdat hij in staat is de taak in kwestie met zelfvertrouwen alleen af te handelen. Het gevoel een opgedragen taak goed te kunnen volbrengen zal bijdragen tot de ontwikkeling van een gevoel van eigenwaarde.

8. Leer uw kinderen het goede in anderen te zien en er uiting aan te geven. De vijftienjarige Carolien schijnt nooit iets positiefs over anderen te zeggen te hebben. Haar leerkrachten zijn „stom”; de andere kinderen in de buurt zijn „raar”; en wat haar ouders betreft – die „luisteren nooit naar me” en „begrijpen me niet”. De woorden *stom*, *idioot* en *vervelend* worden om de haverklap gebruikt. Wegens haar negatieve houding wordt zij door andere kinderen gemedend, met het gevolg dat zij een eenzaam meisje is.

Maar hoe ziet Carolien zichzelf? Haar negatieve kijk op anderen en op de wereld kan een weerspiegeling zijn van het negatieve beeld dat zij van zichzelf heeft. Haar manier van spreken en povere houding lokken kritiek en verwerping uit, waardoor haar geringe gevoel van eigenwaarde nog verder wordt afgebroken.

9. Leer uw kinderen het goede in

zichzelf te onderkennen en niet te lang stil te staan bij hun beperkingen. Dick is geboren met een verdorde en zo goed als onbruikbare rechterarm. Het zou gemakkelijk voor hem zijn geweest om zich over te geven aan zelfmedelijden en zich te onttrekken aan activiteiten die het gebruik van beide armen vergden. Maar hij heeft nooit toegestaan dat zijn beperking een probleem werd. Als u iets tegen hem zou zeggen over zijn handicap, zou hij waarschijnlijk in alle oprechtheid vragen: „Welke handicap?” Dick speelt golf, baseball en basketball en kan zich daarbij uitstekend handhaven. Gewoonlijk is zijn verdorde arm alleen een probleem voor hem wanneer iemand voor de eerste keer kennis met hem maakt. Als je hem eenmaal kent, vergeet je zijn handicap helemaal. Dicks ouders hebben er nooit te lang bij stilgestaan. Zij verwachten dat hij de dingen die hij doet ook goed zal doen, en zijn vermogen om aan hun verwachtingen tegemoet te komen, geeft hem een gevoel van toereikendheid en eigenwaarde.

Tevreden zijn over zichzelf is een goed iets. Valse bescheidenheid is beslist geen deugd. Het kind dat zichzelf en hetgeen hij doet weet te waarderen, zal waarschijnlijk een rustige zelfverzekerdheid uitstralen.

Wellicht de beste manier om een kind te leren het goede in zichzelf te onderkennen, is om zelf een voorbeeld van deze houding te geven. Het is goed wanneer ouders in staat zijn hun fouten toe te geven en bij tijd en wijle oprecht kunnen uitroepen: „Tjonge, deze keer had ik het wel heel erg bij het verkeerde eind!” Een

dergelijke eerlijkheid hoeft niet van iemands gevoel van eigenwaarde af te doen of schadelijk te zijn voor het beeld dat het kind van de ouder heeft. Kinderen behoren te weten dat volwassenen ook fouten maken. Niet zwaar tillen aan een fout of mislukking kan een kind helpen om ook niet te zwaar te tillen aan zijn beperkingen. Zo zal ook de oprechte erkenning „ziezo! dat heb ik er goed vanaf gebracht”, een kind leren zijn eigen prestaties te waarderen en aldus zijn gevoel van eigenwaarde vergroten.

10. Geef uiting aan uw liefde voor uw kinderen, zowel door middel van uw woorden als van uw daden. Sommige mensen hebben grote moeite met het uiten van die eenvoudige woordjes „ik hou van je”. En net zoals sommigen het moeilijk vinden dit tegen hun man te zeggen, zijn er ook mensen die moeite hebben met het tonen van hun liefde aan hun kinderen. Het zeggen van „ik hou van je” brengt hen in verlegenheid, of zij vragen zich af hoe de kinderen wel op een dergelijke uiting zullen reageren.

Maar er is waarschijnlijk niets dat zoveel bijdraagt tot het gevoel van eigenwaarde als de ervaring dat de ander van je houdt. Maar al te vaak nemen we aan dat de kinderen wel weten dat wij van ze houden, maar een omarming, een zoen of eenvoudig zeggen „Ik hou van je”, kunnen wonderen teweegbrengen wat betreft het versterken van de banden en het vergroten van hun gevoel van eigenwaarde.

Ieder kind heeft er behoefte aan te voelen dat anderen van hem kunnen houden en dat hij ergens toe in staat is, wil

hij het gevoel van eigenwaarde kunnen ontwikkelen dat hem op het leven voorbereidt. Als wij, als ouders, deze tien punten nauwgezet en op consequente wijze nakomen, zullen onze kinderen zich beter gaan gedragen en zal hun gevoel van eigenwaarde zo goed als zeker toenemen. □

Laten wij er eens over praten

Na het lezen van dit artikel, wilt u misschien wat van de volgende punten bespreken:

1. *Waarom is het gevoel dat anderen van ons kunnen houden en dat wij ergens toe in staat zijn zo belangrijk voor een behoorlijk gevoel van eigenwaarde?*

2. *Hoe kan een goed begrip van onze verhouding tot onze Hemelse Vader het gevoel van eigenwaarde verhogen?*

3. *Heeft u soms tekenen van een te gering gevoel van eigenwaarde bij uw kinderen opgemerkt? Welke suggesties in dit artikel zouden u kunnen helpen de opinie die zij van zichzelf hebben te verbeteren?*

4. *Hoe staat het met uw eigen gevoel van eigenwaarde? Welke suggesties in dit artikel kunnen u zonnig helpen dat te verbeteren?*

Ik heb een vraag

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Vraag:
Met welke zaken behoort ik naar mijn bisschop te gaan en met welke naar mijn quorumleider en huisonderwijzer? Wat is precies het verschil in verantwoordelijkheid die zij voor mij en mijn gezin dragen?

Antwoord:
B. Jackson Wixom jr., lid van het Melchizedeks-priesterschapscomité van de kerk.

Huisonderwijzers, quorumpresidenten en bisschoppen vormen tezamen een inelkaar grijpend hulpsysteem dat hulp verschaft op vrijwel elk terrein; maar toch dienen zij de gezinnen en

individuele leden van de kerk op heel verschillende manieren. Om te kunnen bepalen tot welke van deze broeders wij ons moeten wenden voor hulp, moeten wij hun verschillende taken eerst begrijpen, alsmede welke hulpmiddelen ieder van hen kan gebruiken om bepaalde problemen op te lossen.

Het is duidelijk dat de taak van de huisonderwijzer hem tot een sleutelfiguur maakt. Hij resideert het gezin of de leden ervan niet, maar hij is wel de voornaamste vertegenwoordiger van de quorumpresident en, via hem, ook van de bisschop. (Zie *Handboek voor de Melchizedeks priesterschap*.) Zijn contacten met het gezin behoren regelmatig en veelvuldig te zijn, waarbij hij het gezinshoofd ondersteunt. Bij hun bezoek moeten huisonderwijzers niet alleen de door henzelf gekozen en voorbereide boodschap of het hun door de priesterschapsleiders opgedragen onderwerp bespreken, maar ook navraag doen naar de omstandigheden van het gezin. Zij moeten attent zijn op gedragingen, geestelijk niveau in het gezin en bijzondere behoeften waarin door de wijk of het quorum kan worden voorzien.

De huisonderwijzers kunnen hun priesterschapstaak alleen goed vervullen wanneer zij welkom zijn en de gezinnen op hen vertrouwen in tijd van

---

nood. Zij staan klaar om hulp te verlenen in geval van ongelukken, brand, ernstige ziekte, overlijden of andere noodtoestanden. Zonodig zorgen zij voor vervoer naar de kerk. Zij vormen een bron van informatie over de activiteiten en programma's van de kerk. Zij helpen de gezinnen bij het vervullen van hun zendings- en genealogische taken en bij het opvoeren van de gezinsparaatheid. Zij zijn eveneens behulpzaam in geval van andere bijzondere behoeften, zoals arbeidsproblemen, activering, doop, huwelijk, contact met gezinsleden die een tijd elders wonen enzovoort. (Zie *Richtlijnen voor het huisonderwijs*.)

Daar huisonderwijzers geen leden of gezinnen presideren, moeten zij worden gestuurd door iemand met presiderend gezag. Zowel de bisschop als de quorumpresident zijn als presiderende ambtenaren geroepen. Als presiderende hogepriester van de wijk, presideert de bisschop vaders en gezinnen als leden van de wijk. Melchizedekse priesterschapsleiders zijn verantwoordelijk voor vaders als leden van het quorum of de groep. Zij onderwijzen en versterken iedere vader en helpen hem bij het versterken van zijn gezin.

Daar de rol van de quorumleider van de twee het minst wordt begrepen, zullen wij deze het eerst te bespreken. De quorumpresident heeft een duidelijke schriftuurlijke opdracht om zijn quorum te presideren en „met hen in raadsvergadering bijeen te komen, en hen overeenkomstig de verbonden te onderwijzen”. (Leer en Verbonden 107:89.) In deze tijd is deze zelfde opdracht van toepassing geworden op

groepsleiders van zeventigenquorums en hogepriestersgroepen.

De uitdrukking „in raadsvergadering bijeenkomen” geeft aan hoe deze priesterschapsleiders te werk moeten gaan. Gewoonlijk komen zij hun verantwoordelijkheid na in het bijzijn van al de quorumleden. Naarmate de broeders de quorumvergaderingen bijwonen, vormen zij de raad die de quorumleider bij moet wonen en die hij moet onderwijzen. De quorumleider heeft de plicht zijn quorumleden te leren hoe zij hun eigen gezin moeten presideren.

In zijn beroemde toespraak „Het versterken van de individuele priesterschapsdrager” op de studiebijeenkomst voor regionale vertegenwoordigers van oktober 1973, zei president Ezra Taft Benson, president van het Quorum der Twaalf: „Het quorum is ingesteld om de vader te onderwijzen, te inspireren en in zijn taak te steunen en hem zijn plicht te leren kennen.”

Van de quorumleider wordt niet verwacht dat hij iedere bespreking zelf leidt, maar naarmate hij zich persoonlijk bezighoudt met het selecteren van de onderwerpen en de leerkrachten en bij tijd en wijle de bespreking zelf leidt of bepaalde punten onderstreept, kan hij een quorum vormen tot een levend, participierend geheel, dat kan worden aangewend om de moeilijkheden van zijn quorumleden op te lossen. De leden van een goedgeorganiseerd quorum worden gezamenlijk onderwezen en getraind onder leiding van de quorumleider.

In overleg met afzonderlijke quorumleden, kan de quorumleider tevens duurzame stabiliteit en onafhankelijk-

---

heid onderwijzen, terwijl hij de hulp van andere leden van het quorum inroept om te helpen voorzien in de individuele behoeften. Regelmatige persoonlijke priesterschaps gesprekken stellen de priesterschapsleider in staat de huisonderwijzers gericht te instrueren en hen uit te sturen met ter zake doende boodschappen en hulp voor het gezin.

Zoals president David O. McKay zei op een in 1963 gehouden vergadering voor vertegenwoordigers van het huisonderwijs: „De eenheid in het quorum behoort zo groot te zijn, dat wij elkaar niet alleen geestelijk, maar ook financieel en op elke andere wijze kunnen helpen. Als wij die geest van eenheid in onze quorums kunnen krijgen, dan beginnen wij de volledige betekenis van onze priesterschapsorganisatie in de kerk te begrijpen.”

De bisschop presideert ieder lid van de wijk. Als voorzitter van het uitvoerend priesterschapscomité van de wijk, het welzijnscomité en de coördinerende raad, is hij verantwoordelijk voor het coördineren van de hulpbronnen van de verschillende programma's van de wijk. Bijgevolg verkeert hij in de positie om de hulpbronnen van de gehele wijk aan te boren om een scala van stoffelijke en geestelijke noden te lenigen. Een van de bijzondere taken van de bisschop als priesterschapsleider is om op te treden als „rechter in Israël”. (Zie Leer en Verbonden 72–74.) Aldus heeft hij de plicht overtreders te be-rechten en te spreken met leden van de wijk om te bepalen of zij waardig zijn de tempel te betreden of andere zegeningen te ontvangen. Daarnaast is

hij de vertrouwensman tot wie leden van alle leeftijden zich in tijden van persoonlijke nood kunnen wenden.

De verschillende taken van de bisschop en de quorumpresident worden door het volgende toegelicht: „De taak van de bisschop op het terrein van de welzijnszorg is het verlenen van *tijdelijke hulp* aan behoeftige leden. De Melchizedekse priesterschapsleiders daarentegen zijn verantwoordelijk voor de hulp op langere termijn, en dan *in het bijzonder op het gebied van preventie en van het overwinnen van dieptepunten*. De inspanningen van de bisschop en priesterschapsleiders dienen in elkaars verlengde te liggen, niet te dupliceren. De bisschop, bij voorbeeld, kan aan een werkloze in behoeftige omstandigheden tijdelijke hulp geven uit het magazijn voor bisschoppen of uit de vastengaven, maar het quorum zal trachten een baan te vinden voor de werkloze of hem een zodanige opleiding geven dat hij weer voor zichzelf zal kunnen zorgen.” (*Bisschoppengids* PBCT 0124 DU.)

Bisschoppen en anderen die over andere programma's en hulpmiddelen van de kerk gaan, kunnen echter niet in het donker werken. Zij moeten een manier hebben om te weten te komen wanneer problemen en behoeften zich voordoen.

De Melchizedekse priesterschapsleiders zijn voor de bisschop de beste informatiebron over de leden van de wijk. Door middel van de huisonderwijzers en persoonlijke gesprekken, kunnen quorumleiders zich bewust worden

(Zie verder blz. 23)

DOOR DE SLUIER HEEN

Ray J. Snelson

Het was op een dag in mijn laatste schooljaar dat ik plotseling het gevoel kreeg dat mijn grootvader mij wilde spreken. Na school pakte ik een schrift en liep dus naar het huis van mijn oom, Jacob Cline, bij wie opa na oma's dood was gaan wonen.

Toen ik daar aankwam zat opa over-eind in zijn bed. „Kom binnen, Ray,” zei hij. „Ik heb op je zitten wachten.”

Hij wilde mij de geschiedenis van zijn familie vertellen en ik moest de gegevens opschrijven. Toen wist ik waarom ik het schrift had meegebracht. In het daaropvolgende uur voorzag hij mij van namen, datums, plaatsnamen en verhalen, die zich uitstrekten over vier generaties. Toen hij klaar was, legde hij zijn hand op mijn schouder en zei heel rustig: „Ray, ik verwacht van je dat je deze gegevens goed zult bewaren, want op zekere dag zul je ze nodig hebben. En wanneer het zover is, zul je mijn stem horen en weten ,nu is de tijd en dit is de reden.’”

Er liep een rilling over mijn rug en ik kreeg een warm gevoel in mijn borst

terwijl ik in de doordringende ogen van mijn grootvader staarde. Ik gaf hem mijn belofte, al had ik geen idee waarom ik deze gegevens had opgeschreven of moest bewaren. Opa overleed twee weken later.

Er gingen jaren voorbij en op een bepaald moment volgde ik een cursus radartechniek van de Amerikaanse luchtmacht in Biloxi (Mississippi). Tijdens een algemeen gesprek hoorde ik een van mijn instructeurs, Norman M. Hale, zeggen dat hij mormoon was. Toen ik die avond in bed lag, bleef ik daar alsmaar aan denken. Tenslotte stond ik op, kleepte mij aan en begaf mij naar het onderkomen van de instructeurs. Het was onderdehand over twaalven. Ik klopte op Norman Hales deur en haalde hem uit bed met de begroeting: „Hallo, ik zou graag het een en ander willen horen over de mormoonse kerk.”

Norman Hale en zijn kamergenoot waren collega's geweest in het zendingsveld en zij namen er de rest van de nacht voor om mij te onderwijzen. Iedere keer

---

dat zij het over tempels, genealogie en plaatsvervangend werk voor de doden hadden, klonk er een stem in mijn oren, de stem van mijn grootvader, en hoorde ik weer de plechtige opdracht die hij mij had gegeven. Ik kreeg een warm gevoel van binnen en wist dat hetgeen mij geleerd werd waar was. De week daarop begon ik naar de mormoonse kerk te gaan en in oktober 1954 werd ik gedoopt.

Dat ik lid van de kerk was geworden zinde mijn ouders niet. Mijn vader liet mij zelfs beloven dat ik tegen hem nooit over de kerk zou beginnen.

Er ging tien jaar voorbij. In die tijd leerde ik een meisje kennen. Ik onderwees haar het evangelie en doopte haar, waarna wij trouwden in de tempel te Idaho Falls. Ondanks het feit dat wij actief waren in de kerk, kwam ik al die tijd mijn belofte aan mijn vader na en sprak ik nooit met hem over de kerk.

Op een keer zei hij: „Je gaat er inderdaad nooit over spreken, hè?” Wij wisten allebei waar hij op doelde.

„Dat klopt”, antwoordde ik.

„Tja, zou je dan misschien wel een paar vragen willen beantwoorden?” vroeg hij.

Zijn vragen wezen erop dat hij diep had nagedacht. Toen ik ze had beantwoord, hield ik verder mijn mond, hoewel ik kon merken dat hij meer wilde weten.

„En,” zei hij ongeduldig, „ga je er verder niets over zeggen?”

„Inderdaad,” antwoordde ik. Er volgde een lange stilte. Toen zei ik: „U heeft kennelijk veel nagedacht over het evangelie. Omdat wij elkaar zo nastaan, geloof ik dat het beter is als ik u niet zelf onderwijs, maar ik ken twee prima jonge-

mannen die al uw vragen kunnen beantwoorden en u over het evangelie kunnen vertellen.”

„Ach, Ray, ik heb het nodige gehoord over die twee prima jongemannen. Het ene moment worden een paar van je vragen beantwoord en het volgende wordt je gedoopt.”

„Weet u wat,” zei ik, „ik zal ze zeggen dat dit alleen maar wat oriënteringsgesprekken zijn en dat als zij u op enige wijze onder druk proberen te zetten, ik hen zal vragen weer op te stappen. En als u het goedvindt, blijf ik erbij om er zeker van te zijn dat zij zich aan de afspraak houden.”

„Goed,” zei hij, „maar als zij erop aandringen dat ik gedoopt word, wijs ik ze heus de deur.” Ik verzekerde hem dat er geen enkele dwang zou zijn.

De volgende dinsdagavond luisterde ik samen met mijn ouders hoe de zendelingen het evangelie uitlegden. Ik was blij — en ook enigszins verrast — toen mijn vader zei dat alles wat zij vertelden heel logisch was en dat hij er geen moeite mee had het te geloven. Na de tweede les, die door zowel mijn vader als mijn moeder werd aangenomen, deden de zendelingen wat niet volgens de afspraak was, maar waar de Geest hen toe aanzetten: zij vroegen mijn vader of hij gedoopt wilde worden. Voor ik tussenbeide kon komen, antwoordde hij: „Ja, dat wil ik.” Moeder stemde ermee in. Er werd een afspraak gemaakt om de week daarop de volgende les te behandelen.

Die zondag werd ik gebeld door mijn jongste broer. Hij had de grootste moeite zich goed te houden. Alles wat hij kon zeggen was: „Ray . . . Vader is dood . . . auto-ongeluk.” Ik huilde om het verlies

Geïllustreerd door Scott Snow

---

van mijn goede vriend, vertrouweling, kameraad en vader.

Een jaar later gingen wij naar de tempel om voor mijn vader te werken. Onder de dienst, terwijl ik als zijn plaatsvervanger optrad, wist ik door het gevoel dat ik van binnen kreeg, dat ik bezig was met iets wat hij ook heel graag wilde.

Toen wij in de verzegelkamer waren om hem aan zijn ouders te laten verzegelen en wij om het altaar heen geknield lagen, begon ik van binnen te gloeien. Ik keek naar de tempelpresident en zag dat hij tranen in zijn ogen had. „Broeder Snelson,” zei hij, „vertel mij eens over uw vader.” Ik begon over de liefde en de nauwe band die er tussen ons bestond, maar hij viel mij in de rede: „Nee, nee – ik

bedoel, hoe zag hij eruit?” Terwijl ik hem beschreef, plooide zijn lippen zich tot een rustige glimlach.

Toen de verzegeling was gebeurd, vroeg de tempelpresident of iedereen behalve ik de kamer even wilde verlaten. Mij bij de hand vattende, voerde hij mij naar de zijkant van de kamer, waar wij naast elkaar plaatsnamen. Onderdehand hadden wij allebei tranen in onze ogen en de kamer voelde aan alsof zij vol elektriciteit was. De tempelpresident vroeg: „U weet het wel, is het niet?” „Ja, ik weet het,” antwoordde ik heel rustig.

Hij vervolgde: „Uw vader stond direct achter u.”

Weer hilde ik, maar deze keer waren het tranen van vreugde. □

Ik heb een vraag (Vervolg van blz. 19)

van de behoeften van ieder gezin in de wijk, waarna de bisschop hun de hulpbronnen van de wijk beschikbaar kan stellen.

De taak van de bisschop is het coördineren van deze inspanningen. Via de quorumpresident en huisonderwijzer, kan de bisschop de gezinnen van zijn wijk bepaalde raadgevingen, aanwijzingen en zelfs uitdagingen sturen.

Op sommige terreinen overlappen de taken van de bisschop, de quorumpresident en de huisonderwijzer elkaar inderdaad. In bepaalde situaties heeft de een of de ander als enige de verantwoordelijkheid voor het vereiste optreden; in andere kunnen alle drie hulp verlenen. Het gebeurt echter te vaak dat de leden van de wijk zich in geval van ziekte of andere noodsituaties uit-

sluitend tot de bisschop wenden. Wellicht is dit het natuurlijke gevolg van de bijzondere band die ontstaat tussen de bisschop en degenen die hij raad geeft, maar hoe graag hij dit soort diensten ook verleent, zij kunnen maar al te vlug teveel van zijn tijd vergen en hem ervan weerhouden zijn andere taken na te komen. Er zijn andere priesterschapsleiders die veel van de liefdevolle diensten kunnen en behoren te verlenen die op dit moment zo bereidwillig door de bisschop worden verleend. In de meeste gevallen kan de huisonderwijzer de eerste zijn bij wie het lid aanklopt – en behoort dat ook te zijn. Al reagerende en helpende, kan hij vervolgens rapport uitbrengen aan de quorumleider en bisschop om aldus het inelkaar grijpende hulpsysteem rond te maken. □

CHRISTUS EN DE SCHEPPING

Ouderling Bruce R. McConkie
van het Quorum der Twaalf Apostelen

De Heer verwacht van ons dat wij de ware leer van de schepping – de schepping van de aarde, de mens en alle levensvormen – zullen geloven en begrijpen. Ja, zoals wij zullen gaan zien, is een begrip van de leerstelling van de schepping zelfs onontbeerlijk voor onze zaligmaking. Voordat wij een juiste blik krijgen op de schepping van alle dingen, kunnen wij geeneens hopen een volheid van heerlijkheid te ontvangen.

God zelf, ons aller Vader, schiep een plan van zaligheid, waardoor zijn geestelijke kinderen vooruitgang konden maken en konden worden zoals Hij. Het is het evangelie van God, het plan van de Eeuwige Elohim, het systeem dat redt en

verhoogt, en het bestaat uit drie zaken. Deze drie zaken vormen de pijlers van de eeuwigheid zelf. Het zijn de schepping, de val en de verzoening.

Voordat wij de aardse schepping van alle dingen zelfs maar kunnen beginnen te begrijpen, moeten wij weten hoe deze drie eeuwige waarheden, – de schepping, de val en de verzoening – onlosmakelijk met elkander verweven zijn. Geen van drie staat op zichzelf; elk is verweven met de andere twee; en zonder een kennis van alle drie is het onmogelijk de waarheid over een van die zaken te kennen.

Zaligheid is te vinden in Christus en is het gevolg van zijn zoenoffer. De verzoening van de Heer Jezus Christus is de

kern van de geopenbaarde godsdienst. Zij koopt de mensen vrij van de lichamelijke en geestelijke dood die door de val van Adam in de wereld werd gebracht. Alle mensen zullen opstaan uit de dood vanwege het feit dat onze Heer zelf stierf en opstond, en aldus de eersteling der ontslapenen werd.

En voorts: Christus stierf om zondaars te redden. Hij nam de zonden van alle mensen op zich, op voorwaarde van bekering. Het eeuwige leven – de grootste van alle gaven Gods – is binnen ons bereik dankzij hetgeen Christus in Getsemane en op Golgota deed. Hij is zowel de opstanding als het leven. Onsterfelijkheid en eeuwig leven zijn de vruchten van de verzoening. Geen enkele menselijke taal of andere uitdrukkingvorm is in staat de heerlijkheid en wonderbaarlijkheid en oneindige betekenis uiteen te zetten van de verlossingsmacht van de grote Verlosser.

Bedenk, echter, dat de verzoening het gevolg was van de val. Christus betaalde de losprijs voor Adams overtreding. Als er geen val was geweest, zou er evenmin een verzoening zijn geweest, noch hetgeen daaruit is voortgevloeid: onsterfelijkheid en eeuwig leven. Daaruit volgt dat zaligheid evenzeer te danken is aan de val als aan de verzoening.

Sterfelijkheid en voortplanting en dood kwamen alle drie voort uit de val. De beproevingen en bezoeken van een sterfelijke proeftijd begonnen toen onze eerste ouders uit de hof van Eden werden verdreven. „Omdat Adam is gevallen,” zei Henoch, „zijn wij; en door zijn val kwam de dood; en wij zijn ellende en wee deelachtig geworden.” (Mozes 6:48.) Een van de diepzinnigste leerstellingen uitspraken aller tijden werd gedaan door moeder Eva toen zij zei: „Ware het

niet, dat wij overtreden hadden, dan zouden wij nimmer zaad hebben gehad, en nimmer het goed en het kwaad, en de vreugde onzer verlossing hebben gekend, noch het eeuwige leven, dat God alle gehoorzamen geeft.” (Mozes 5:11.)

Bedenk ook dat de val mogelijk werd gemaakt doordat een oneindige Schepper de aarde en de mens en alle levensvormen zodanig schiep dat zij inderdaad konden vallen. Deze val hield een verandering van toestand in. Alle dingen waren zo geschapen dat zij konden vallen of veranderen, en aldus werd het soort bestaan ingevoerd dat nodig was om alle voorwaarden van het eeuwige plan van zaligheid van de Vader in werking te stellen.

De eerste tijdelijke schepping van alle dingen was paradijselijk van aard. In de tijd van de hof van Eden verkeerden alle levensvormen in een hogere staat dan de nu heersende. De ophanden zijnde val zou hen tot een lagere staat en tot vooruitgang voeren. Dood en voortplanting moesten nog in de wereld komen. De dood zou Adams gave aan de mensheid zijn, terwijl Gods gave het eeuwige leven zou zijn, door middel van Jezus Christus, onze Heer.

Aldus is het bestaan van God gekomen; en de dood door Adam; en de onsterfelijkheid en het eeuwige leven door Christus. In de nauwkeurige en welsprekende taal van Lehi, verkeren alle mensen in „een proeftijd” vanwege de val. En „indien Adam niet had overtreden, zou hij niet zijn gevallen, doch in de hof van Eden zijn gebleven”. In die tijd verkeerde hij in een staat van onsterfelijkheid, hetgeen inhield dat hij eeuwig zou hebben geleefd, daar er vooralsnog geen dood bestond. „En Adam en Eva zouden

*Onze kennis over de schepping is beperkt.
Het hoe, waarom en wanneer
van alle dingen is ons niet bekend.*

geen kinderen hebben gehad"; de ervaringen van een sterfelijke proeftijd en van de lichamelijke dood zouden hun zijn ontzegd; en het is ten gevolge van die twee zaken – de dood en de beproevingen van de sterfelijkheid – dat het eeuwige leven wordt ontvangen. Maar – Gode zij dank – „Adam viel, opdat de

mensen mochten zijn; en de mensen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben. En wanneer de tijd vervuld is komt de Messias, opdat Hij de mensenkinderen van de val moge verlossen.” (2 Nephi 2:21–26.)

Ons al deze dingen aangaande het plan van zaligheid bewust zijnde, zijn wij

in staat de schepping van deze aarde, van de mens en van alle levensvormen in ogeschouw te nemen. Wetende dat de schepping de val mogelijk maakte, en dat de val de verzoening mogelijk maakte en dat de zaligheid te danken is aan de verzoening, verkeren wij in een positie die ons toestaat de geopenbaarde kennis over de schepping in het juiste perspectief te zien.

Onze kennis over de schepping is beperkt. Het hoe, waarom en wanneer van alle dingen is ons niet bekend. Onze beperkingen zijn zodanig, dat zelfs al werden deze dingen ons in al hun heerlijkheid, volheid en volmaaktheid geopenbaard, wij ze niet konden begrijpen. Wat ons wel is geopenbaard, is dat gedeelte van des Heren woord dat wij moeten geloven en begrijpen willen wij ons de waarheid over de val en de verzoening kunnen voorstellen en aldus het heil beërven. (Zie Hebréeën 1:14.)

Te eniger tijd zal de Heer méér van zijn heiligen verwachten met betrekking tot de schepping dan Hij nu van ons verwacht. „Wanneer de Here zal komen, zal Hij alle dingen openbaren,” zeggen de hedendaagse openbaringen ons. „Dingen, die voorbij zijn gegaan, en verborgen dingen, die geen mens wist, dingen met betrekking tot de aarde, waardoor deze werd gemaakt, en het doel en het oogmerk er van.” (Leer en Verbonden 101:32–33.) In afwachting van het millennium hebben wij de verantwoordelijkheid dat gedeelte van de waarheid over de schepping dat ons is gegeven, te geloven en te aanvaarden.

Christus is de Schepper en Verlosser van zoveel werelden, dat zij door de mens niet te tellen zijn. Over zijn oneindige en eeuwig schepende en verlossende ondernemingen verklaren de Schriften: „En

ontelbare werelden heb Ik geschapen,” zegt de Vader, „en ook deze heb Ik voor Mijn eigen oogmerk geschapen; en Ik schiep ze door de Zoon, Die Mijn Eniggeborene is. . . . Maar Ik spreek tot u slechts van deze aarde en haar inwoners.” Wat betreft alle andere werelden die de Heer heeft geschapen, weten wij alleen dat het zijn werk en zijn heerlijkheid is „de onsterfelijkheid en het eeuwige leven” van al hun bewoners „tot stand te brengen” door middel van de Verlosser. (Mozes 1:33, 35, 39.)

In wat waarschijnlijk het heerlijkste visioen is dat stervelingen in deze bedeling is gegeven, zagen Joseph Smith en Sydney Rigdon „de Zoon, ter rechterhand des Vaders . . . en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is – dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van Gode gewonnen zonen en dochteren zijn”. (Leer en Verbonden 76:20, 23–24.) Aldus is Christus de Schepper en de Verlosser. De werelden zijn door Hem gemaakt en door zijn oneindige verzoening worden de bewoners van die werelden in de goddelijke familie aangenomen als zijn medeërfgenen. Het was over dit visioen en deze voorziening, waarbij de heiligen door middel van geloof zonen van God worden, dat de profeet Joseph Smith schreef: „En ik hoorde een geweldige stem uit de hemel getuigen:

*Hij is de Heiland
en Eniggeborene Gods;
Door Hem werden alle
werelden geschapen,
Ja, alle die in de oneindige
ruimte ronddraaien.
Wier inwoners ook,
van de eerste tot de laatste*

*Door diezelfde Heiland werden gered;
En, natuurlijk, Gods gewonnen zoons
en dochters zijn
Door diezelfde waarheden
en machten.”*

(*Millennial Star*, deel 4, blz. 49–55;
aangehaald in *Mormon Doctrine*, blz. 66.)

Als stervelingen zijn wij niet in staat de eeuwige aard van de schepping en de verlossing te begrijpen. Wij zijn dankbaar dat de Heer ons deze glimp van eeuwige waarheid met betrekking tot zijn oneindige werkzaamheden heeft gegeven. Maar wat ons aangaat, is *déze* wereld. Het zijn de waarheden over „onze schepping” die onze koers zullen bepalen bij onze inspanningen om het eeuwige leven te verkrijgen.

Laat ons dan – samen met Abraham – onze ogen laten rusten op de grote menigte „edelen en groten” in het voorbestaan. „In hun midden” staat er een „die gelijk God” is. Hij is de grote Jehova, de Eerstgeborene van de Vader. Wij horen Hem zeggen „tot hen die bij Hem waren”, tot Michaël en een geweldige menigte kloekmoedige zielen: „Wij zullen nederdalen, want er is ruimte daar, en wij zullen van deze stoffen nemen, en wij zullen een aarde maken waarop dezen kunnen wonen.” (Abraham 3:22, 24.)

Terwijl wij toekijken en luisteren en bepeinen, wordt ons verstand verlicht en reikt ons begrip tot de hemel. Christus is waarlijk de Schepper van de toekomstige woonplaats van de geestelijke kinderen van de Vader. Hij werkt echter niet alleen. De schepping is een georganiseerde onderneming; elk van de edele en grote geesten levert zijn bijdrage, terwijl de aarde wordt geschapen uit stof die alreeds bestaat. De elementen zijn inderdaad eeuwig en scheppen is organiseren.

Naarmate dat het werk vordert zien wij

de vervulling van hetgeen waarover God tot Mozes sprak in de tien geboden: „In zes dagen heeft de Here de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag.” (Exodus 20:11.) Wij gaan nu de scheppingswerkzaamheden bespreken die op ieder van deze „dagen” plaatsvonden.

Maar wat is eigenlijk een dag? Het is een bepaald tijdsbestek; het is een tijdperk, een onderdeel van de eeuwigheid; het is de tijd tussen twee herkenbare gebeurtenissen. En elke dag, ongeacht de lengte ervan, duurt lang genoeg voor hetgeen er in die tijd gebeuren moet. Eén maatstaf is de tijd die het vergt voor een hemellichaam om eenmaal om zijn as te draaien. Abraham, bijvoorbeeld, zegt dat volgens „de tijd des Heren”, één dag „duizend jaar” lang is. Dit is „één omwenteling . . . van Kolob”, zegt hij, en volgens „de wijze van berekening” van de Heer. (Abraham 3:4.)

Er bestaat geen geopenbaarde uitspraak waarin wordt bepaald dat ieder van de „zes dagen” van de schepping even lang was. De drie scheppingsverhalen waarover wij beschikken zijn die uit het boek Mozes, uit het boek Abraham en het verhaal zoals het ons in de tempel wordt verteld. Alle drie zijn terug te voeren tot de profeet Joseph Smith. De verhalen uit Mozes en Abraham plaatsen de scheppingswerkzaamheden op dezelfde opeenvolgende dagen. Bij onze analyse zullen wij deze schriftuurlijke verslagen volgen. Om redenen die duidelijk zijn voor hen die er vertrouwd mee zijn, houdt het tempelverhaal een andere indeling van de verschillende gebeurtenissen aan. Naar het schijnt is het duidelijk dat de „zes dagen” een doorlopende periode zijn en dat er niet één bepaald moment is waar de scheidingslijnen tussen de

opeenvolgende gebeurtenissen noodzakelijkerwijs gezet moeten worden.

De verhalen uit het boek Mozes en uit de tempel geven de stoffelijke schepping weer, het daadwerkelijke organiseren van stof tot een tastbare vorm. Het zijn geen verslagen van de geestelijke schepping. Abraham geeft een blauwdruk van de schepping. Hij vertelt over de plannen van de heilige wezens die het scheppingswerk verrichtten. Na de gebeurtenissen van de „zes dagen” uiteen te hebben gezet, zegt hij: „En aldus waren Hun besluiten in de tijd dat Zij onder elkaar besloten de hemelen en de aarde te vormen.” (Abraham 5:3.)

Vervolgens vertelt hij dat Zij te werk gingen overeenkomstig alles wat Zij hadden gezegd, hetgeen betekent, dat wij het verhaal van Abraham tevens kunnen beschouwen als een verslag van de eigenlijke schepping.

De eerste dag – Elohim, Jehova, Michaël, een menigte edelen en groten – zij allen leverden hun aandeel. „De Goden” schiepen de atmosferische hemelen en de stoffelijke aarde. Zij was „woest en ledig”; vooralsnog had zij geen nut met betrekking tot de zaligmaking van de mens. Er kon nog geen leven op haar oppervlakte bestaan; zij was nog geen geschikte woonplaats voor de zonen Gods. De „wateren” van de grote „vloed” waren aanwezig en „duisternis heerste” totdat het goddelijk decreet „Er zij licht” werd uitgesproken. Vervolgens „scheidten” Zij het licht van de duisternis en noemden het licht „dag” en de duisternis „nacht”. Het is duidelijk dat onze planeet aldus werd gevormd als een zich omwentelende hemelbol en haar plaats ontving ten opzichte van de zon. (Zie Mozes 2:1–5; Abraham 4:1–5.)

De tweede dag – Op deze dag werden

de „wateren” tussen het oppervlak van de aarde en de atmosferische hemelen die haar omgeven gescheiden. Er werd een „uitspansel”, „hemel” geheten, geschapen om „de wateren die onder het uitspansel waren” te scheiden „van de wateren die boven het uitspansel waren”. Naarmate de scheppende werkzaamheden zich ontvouwd, schijnt er dus gezorgd te worden voor wolken en regen en stormen om leven te geven aan hetgeen nog zal groeien en wonen op de aarde. (Zie Mozes 2:6–8; Abraham 4:6–8.)

De derde dag – Dit was de dag waarop het leven begon, waarop „de wateren onder de hemel in één plaats vergaderd” werden en „het droge land” verscheen. Het droge land werd „aarde” genoemd en de vergadering der wateren „de zee”. Dit was de dag waarop de Goden de aarde gereedmaakten om gras, kruiden, planten en bomen voort te brengen; de dag waarop de vegetatie in al haar verscheidenheid daadwerkelijk ontsproot aan de zaden die door de Scheppers waren geplant. Dit is de dag waarop het decreet werd uitgevaardigd dat gras, kruid en bomen slechts uit hun „eigen zaad” zouden groeien, en dat ieder alleen naar zijn eigen „aard” zou voortbrengen. En aldus werden de grenzen van het plantenrijk vastgesteld door de handen van hen die iedere plant en boom hadden gemaakt. (Zie Mozes 2:9–13; Abraham 4:9–13.)

De vierde dag – Nadat zaden in al hun verscheidenheid op de aarde waren geplant; nadat deze waren uitgelopen en gegroeid; nadat iedere soort was toebe-reid om vruchten en zaden voort te brengen naar zijn eigen aard, organiseerden de Scheppers alle dingen op zodanige wijze dat hun aardse hof een produk-

*De mens is zodanig geschapen dat hij kan vallen.
Hij valt en brengt daarmee de sterfelijkheid
en de voortplanting en de dood tot stand.*

tief en mooi oord zou zijn. Zij „organiseerden de lichten in het uitspannel des hemels” opdat er „gezette tijden” zouden zijn en een manier om „dagen” en „jaren” af te meten. Wij weten niet welke veranderingen er toen plaatsvonden, maar het was in deze periode dat de zon, maan en sterren hun huidige betrekking

tot de aarde kregen. Tenslotte begon het licht van ieder van hen door de optrekende nevelen, die de pas geschapen aarde omhulden, heen te schijnen, opdat zij hun rol konden spelen bij het leven in al zijn verscheidenheid, dat weldra op de nieuwe hemelbol zou bestaan. (Zie Mozes 2:14-19; Abraham 4:14-19.)

DE ZEEWIERJONGEN

Nanette Larsen

De Ierse wind gierde rond het huisje en sloeg de koude regen tegen de vensters. Binnen waren de gemeenteleden bijeengekomen om de avondmaalsvergadering te houden en hadden een goed heenkomen gevonden rond het dansende haardvuur. Patrick McEntree voelde zich warm en behaaglijk. Die warmte was niet alleen dankzij dat haardvuur, ook de woorden van een jonge zendeling met een Amerikaans accent droegen bij tot dat behaaglijke gevoel. „Ik weet dat het evangelie waar is,” zei hij, „en ik ben dankbaar dat

ik de Heer hier in West-Ierland mag dienen.”

Ook Patrick wist dat evangelie waar was. Opeens kon hij niet meer wachten tot hij negentien zou zijn om zendeling te worden. Hij moest zijn vriend vertellen over dat wonderbaarlijke Boek van Mormon dat hij aan het lezen was. Hij drukte zijn Boek van Mormon nog dichter tegen zich aan. De zendeling die zijn familie had onderwezen en die inmiddels naar Salt Lake City in Amerika was teruggekeerd, had het mooie, in een leren band gestoken boek aan hem opgestuurd.

Flopps, de ezel van Patrick, stond buiten geduldig te wachten zoals dat iedere zondag het geval was. Zelfs het stormweer, zo kenmerkend voor Ierland, kon daar niets aan veranderen.

Geïllustreerd door Dick Brown

Na afloop van de vergadering zette Patrick's vader zijn pet op en snelde met de rest van zijn gezin naar huis.

Patrick had, ondanks het slechte weer, echter niet zo'n haast om thuis te komen en slenterde naast Flopps huiswaarts. „Weet je, Flopps, ik wil ook zendeling zijn,” zei hij. „Hoe moet ik Tom en de anderen nu over het evangelie vertellen?” te brengen. Patrick was op zoek naar zijn vriend Tom om hem over de gemeente-activiteit van die avond te vertellen. Iedereen, van de jongste baby tot de oudste grootvader, zou aanwezig zijn om de traditionele Ierse dansen uit te voeren. Dit zou de eerste kennismaking van Tom met het evangelie en de kerkleden kunnen zijn, dacht hij.

Patrick zag Tom bij een fruitstalletje staan en wilde hem net roepen toen zijn weg werd versperd door Michael O'Brien.

Flopps bewoog alleen zijn oren en staaarde naar Patrick.

„Weet je het niet, Flopps? Ach, zelfs al begrijp je er niets van, je bent en blijft een beste kameraad.”

Een paar dagen later zocht Patrick zijn weg tussen de loeiende koeien, blatende schapen en kakelende kippen in de dorpsstraat. Flopps volgde hem op de voet. Er was markt in het dorp, en de mensen waren van heinde en verre gekomen om hun goederen aan de man die met een enorme mand vol zeewier zeulde. Toen Patrick zich eindelijk langs Michael en zijn mand vol zeewier had geworsteld, was Tom verdwenen. Patrick's blik versomberde. Hij draaide zich om en keek naar Michael. Zelfs op school droeg Michael de vage geur van zeewier bij zich. De meeste dorpelingen verzamelden alleen in de vroege lente het zeewier om

hun aardappel-akkers mee te bemesten; Michael verzamelde het echter het gehele jaar door, droogde het wier en verkocht het daarna aan de fabriek.

Een eigenaardig gevoel maakte zich meester van Patrick, maar hij negeerde het. Nee! Hij wilde Michael zeer zeker niet uitnodigen voor de gemeente-activiteit. Zij waren niet bepaald vrienden. Integendeel, hij mocht Michael eigenlijk helemaal niet. Op school haalde hij vaak streken uit en lachte de leraren uit als zij hem vragen stelden.

Koppig keek hij voor zich uit. „Kom op, Flopps, ik weet nog een paar andere mensen die het evangelie meer verdienen dan Michael.”

Maar Patrick kon Michael niet vergeeten. De volgende morgen vergat hij zelfs bijna Flopps in te spannen en met zijn vader naar het veen te gaan om turf te steken.

„Wat ben je stil vandaag, zit je ergens mee,” vroeg Patricks vader terwijl zij de turf van de kar afhaalde en achter het huisje opstapelde.

„Vader,” begon Patrick aarzelend, „denkt u dat onze Hemelse Vader ons wel eens iets vraagt te doen wat we niet willen?”

Vader fronste zijn wenkbrauwen: „Ja, ik denk dat dat wel voorkomt. Waarom vraag je dat?”

„Omdat ik denk dat Hij wil dat ik Michael O' Brien over de kerk vertel. Maar ik mag Michael niet zo, soms is hij gemeen.”

„Zo, zo,” peinsde Patricks vader, „ik veronderstel dat als onze Hemelse Vader zijn kinderen pas zou liefhebben als ze het goede deden, hij erg weinig mensen zou liefhebben. Misschien zou hij jou ook niet altijd liefhebben — jij doet zo nu en dan ook wel verkeerd. Gelukkig weten wij dat

God van al zijn kinderen houdt en daarom denk ik dat Hij wil dat Michael ook over het evangelie hoort.”

„Denkt u dat bidden me zal helpen Michael aardig te vinden?”

„Ja, dat denk ik wel,” antwoordde vader, terwijl hij in de richting van de laan knikte, „maar dan moet je wel vlug wezen.”

Patrick draaide zich om. Daar liep Michael, op weg om zeewier te snijden nu het eb was.

Patrick keek naar zijn vader.

„Het lukt je vast wel, jongen.”

Patrick zuchtte diep, en met een gebed in zijn hart riep hij: „Michael, zal ik je helpen met het verzamelen van het zeewier? Ik zou je kunnen helpen met snijden en Flopps staat toch nog ingespannen, dus dan hoeft je het niet zelf te dragen.”

Patrick en Michael werkten zij aan zij en sneden het natte zeewier los van de gladde rotsen. Flopps wachtte geduldig terwijl de jongens de balen zeewier op de kar gooiden. Urenlang kropen ze over de rotsen, terwijl het steeds harder ging regenen en de wind het geluid van de zee begon te overstemmen. Pas toen Flopps begon te balken, merkte Patrick de wind en de kille regen op. Het begon al donker te worden en ook de vloed kwam opzetten.

Patrick schreeuwde boven de wind uit: „Michael, laten we nu maar stoppen.”

Plotseling zag hij Michael uitglijden en vallen. Patrick kroop snel naar hem toe.

Michael kreunde: „Mijn voet zit klem!”

Patrick probeerde het glibberige rotsblok op te tillen, maar er was geen beweging in te krijgen. „Kun je je been bewegen?”

Michael probeerde het, zijn gezicht vertrok van pijn.

Het water was al tot zijn benen gestegen. „Wat kan ik doen?” Patrick was bang, opeens zei hij: „We moeten bidden!”

„Bidden?” Klappertandde Michael ongelovig. Michael liet even het honende lachje waar Patrick zo'n hekel aan had horen, maar stopte plotseling en zei: „Goed dan.”

Patrick bad totdat zijn angst verdwenen was en hij precies wist wat hij moest doen. Hij spande Flopps uit en leidde de weerspannige ezel naar de glibberige rotsen. Hij legde een touw om de rots en bevestigde deze aan het tuig van Flopps. Die wilde eerst niet trekken, bang als ze was van het stijgende water. Ze zwaaide haar staart wild heen en weer.

„Kom op, Flopps, je bent mijn vriend toch,” moedigde Patrick haar aan.

Flopps strekte haar oren en zette zich in beweging. Het rotsblok bewoog ook.

Op de weg terug naar Patrick's huis zei Michael maar steeds: „Ik kan het nog steeds niet geloven. Er kwam zo'n rustig gevoel over me nadat jij had gebeden. Ik wist gewoon dat alles in orde zou komen.”

Patrick's moeder verraste de twee verkleumde jongens met een hete kom ossestaartsoep.

„Flopps en ik zullen je wel even naar huis brengen,” zei Patrick's vader.

Michael hinkte net naar de deur toen Patrick zijn Boek van Mormon op tafel zag liggen. Zonder erbij na te denken greep hij het boek en riep: „Hé Michael, hier, misschien wil je het lezen.”

Het was nu twee weken geleden dat Patrick zeewier met Michael gesneden had. Hij zat een beetje te spelen met Flopps' tuig en vroeg zich af waarom hij zijn kostbare Boek van Mormon had weggegeven.

„Schiet op, Patrick,” riep zijn vader. „We moeten vandaag nog heel wat hooi van het land halen.”

Toen Patrick Flopps langs de stenen afrastering naar het land leidde zag hij een vrouw met een baby naderen. Zij stopte bij hem en zei: „Ik zoek Patrick McEntree.”

„Dat ben ik.”

„O, ik wil je bedanken voor het boek – het Boek van Mormon – dat je mijn zoon hebt gegeven. Ik heb er sinds de dood van mijn man vorig jaar naar gezocht. Ik had er jaren geleden al eens een gekregen, maar ik heb er toen niet naar omgekeken. Maar toen mijn man vlak voor de geboorte van de baby stierf en ik Michael het meeste werk moest laten doen en mijn hele wereld in elkaar stortte, wist ik dat ik dat boek weer te pakken moest zien te krijgen en het moest lezen. Nu ik het heb, voel ik mij een stuk beter. Dank je wel.”

Patrick kon van verbazing geen woord uitbrengen.

De vrouw legde de baby over van haar linker- naar haar rechterarm. „Zou ik je om nog een gunst mogen vragen? Zou je me wat meer over je kerk kunnen vertellen?”

De volgende zondag ging Patrick met twee zendelingen naar het huis van Michael O' Brien. Toen hij de kamer binnenstapte viel Patricks mond open van verbazing. De kamer zat vol mensen! Hij ging naast Michael zitten en fluisterde: „Waar komen al die mensen vandaan?”

„Dit zijn mijn neven uit Dublin. Zij

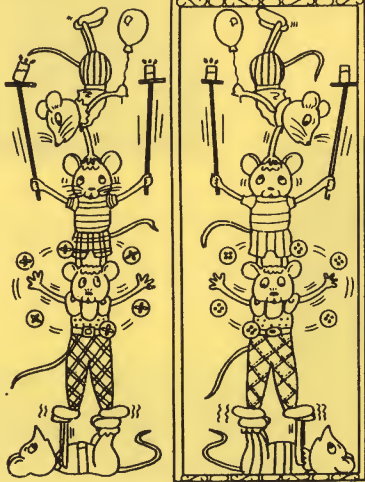
komen ieder jaar om ons te helpen met het binnenhalen van het hooi. Zij willen ook meer over de kerk horen.”

Patrick hield Michael in de gaten toen de zendelingen het evangelie van Jezus Christus onderwezen en zag dat hij glimlachte. Hij begon nu een beetje te begrijpen waarom God zoveel van Michael hield. Patrick zag zijn Boek van Mormon op de tafel liggen. Ik krijg wel een ander Boek van Mormon, dacht hij. Hij was blij dat hij zijn eerste had weggegeven. □

SPIEGELPUZZEL

Roberta L. Fairall

Er zit een barst in deze spiegel. Kun jij de zestien plaatsen aanwijzen waar de spiegel een vervormd beeld geeft.

Het wonderbaarlijke verhaal van Elia!

Pat Graham

Geïllustreerd door Beverly Glazier

„Zie, Ik zal door de profeet Elia het priesterschap aan u openbaren . . .

En hij zal de aan de vaderen gemaakte beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vaderen wenden.” (Leer en Verbonden 2:1, 2.)

De Heer beloofde via zijn profeten dat er een tijd zou komen waarin iedereen, de levenden en de doden, de mogelijkheid zou hebben gedoopt te worden en de zegeningen van de tempel zouden kunnen ontvangen.

Elia leefde ongeveer 900 jaar voor Christus en hij droeg de sleutels of het gezag om zowel op de aarde als in de hemel te verzegelen. Het was zijn zending om dit gezag op aarde te herstellen, zodat genealogie en tempelwerk doorgang zouden kunnen vinden.

Instructie:

Lees de teksten over Elia; voeg dan de juiste tekst bij het bijbehorende plaatje.

Ideeën voor de participatieperiode:

1. Vertel het verhaal en laat de kinderen de plaatjes in de juiste volgorde zetten.

2. Plan een tekstenjacht om het hele verhaal van Elia te onderwijzen. (Lees in het bijzonder 1 Koningen 17–18 en 2 Koningen 2.)

3. Bespreek met de kinderen de zending van Elia, en laat ze de plaatjes uitknippen en in de juiste volgorde op een vel papier plakken.

(Teksten bij de plaatjes)

1. Elia sloot de hemel zodat het niet regende, omdat de mensen goddeloos waren.

2. Elia werd tijdens de hongersnood door raven van voedsel voorzien.

3. Een weduwe deelde haar laatste meel en olie met Elia en kreeg de belofte dat dit niet zou opraken.

4. De zoon van de weduwe werd ziek en stierf. God beantwoordde de gebeden van Elia en de jongen kwam weer tot leven.

5. Elia riep in een wedstrijd met de goddeloze priesters van Baäl vuur uit de hemel, in de hoop dat de mensen in de ware God zouden geloven.

6. Elia spleet de wateren van de Jordaan door met zijn mantel op het water te slaan.

7. Elia stierf niet, maar werd in een vurige wagen met vurige paarden naar de hemel gevoerd.

8. In ongeveer 400 voor Chr. profeteerde Maleachi dat Elia de verzegelende macht op aarde zou herstellen.

9. Op 21 september 1823 verscheen Moroni aan Joseph Smith. Nadat hij Joseph over de gouden platen had verteld, citeerde Moroni Maleachi en voorspelde de komst van Elia.

10. Elia verscheen op 3 april 1836 aan Joseph Smith en Oliver Cowdery in de tempel te Kirtland (Ohio). Omdat de profetie van Maleachi vervuld werd kunnen gezinnen nu voor tijd en eeuwigheid aan elkaar verzegeld worden en wordt er nu genealogie en tempelwerk verricht voor de doden. □

WAT ZOU IK KUNNEN DOEN?

Marilee Barton Clark

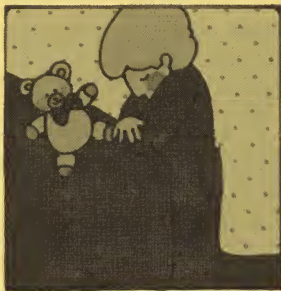
1. In dit leven raak je soms gewond of word je ziek.

2. Onze Hemelse Vader houdt van je en heeft waardige mannen in de kerk het priesterschap gegeven om Hem te helpen.

3. Ook jij kan, als je geloof hebt, geholpen worden. Je kan je vader of huisonderwijzers vragen je te zalven.

4. Onze Hemelse Vader zal hun zegen vervullen op de manier die voor jou het beste is. Je moet Hem daarvoor altijd bedanken.

Geïllustreerd door Beverly Glazier

De vijfde dag – Vervolgens kwamen er vissen en vogels en „ieder levend wemlend schepsel” dat in „de wateren” leeft. Hun Scheppers zetten hen op de zojuist georganiseerde aarde en zij ontvingen het gebod: „Zijt vruchtbaar, en vermenigvuldigt u, en vervult de wateren in de zee; en het gevogelte vermenigvuldigde zich op de aarde.” Dit gebod – alsook een gelijkkluidend decreet dat de mens werd gegeven en dat gold voor al het dierlijke leven – konden zij op dat moment niet nakomen, maar weldra zouden zij er wel toe in staat zijn. Toegevoegd aan dit gebod zich te vermenigvuldigen, was de goddelijke beperking dat de schepselen in de wateren slechts „naar hun aard” konden voortbrengen, en dat „alle gevleugeld gevogelte” slechts „naar zijn aard” kon voortbrengen. Er werd niet voorzien in een evolutie of verandering van de ene soort in de andere. (Zie Mozes 2:20–23; Abraham 4:20–23.)

De zesde dag – Het hoogtepunt van de schepping is daar. In de vroege uren van die dag maakten de grote Scheppers „het groot gedierte der aarde naar zijn aard, het vee naar zijn aard, en al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijn aard”. En dezelfde beperkingen met betrekking tot de voortplanting golden voor hen die voor alle vormen van het leven gelden: ook zij zullen slechts naar hun eigen aard voortbrengen.

Alles waarover wij hebben gesproken is nu volbracht, maar hoe staat het met de mens? Wordt de mens op de aarde aangetroffen? Nee, dat wordt hij niet. En dus zeiden de Goden, nadat Zij onder elkaar hadden beraadslaagd: „Laat Ons nederdalen en de mens vormen naar Ons beeld. . . . Dus daalden de Goden neder om de mens naar Hun eigen beeld te scheppen, om hem naar het beeld der

Goden te vormen, om hem man en vrouw te vormen.” Vervolgens handelden Zij volgens hun beraadslagingen en kwam de heerlijkste van alle scheppingsdaden tot stand. De mens is het hoogste schepsel dat overeenkomstig de goddelijke wil tevoorschijn is gekomen. Hij is naar het beeld en de gelijknis van de Eeuwige Elohim en hem is „heerschappij” over alle dingen gegeven. En tenslotte, opdat zijn doeleinden eeuwig voortgang zullen vinden, zegt God de „man en vrouw” die Hij heeft geschapen en gebiedt hun: „Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt u, en vervult de aarde en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat zich op de aarde beweegt.” Aan het eind van de „zesde dag” beschouwen de Scheppers hun werk met voldoening en zien dat „al wat” Zij hebben „gemaakt . . . zeer goed” is. (Zie Mozes 2:24–31; Abraham 4:24–31.)

Aldus luidde het geopenbaarde scheppingsverhaal. Onze samenvatting heeft elementen gecombineerd uit het scheppingsverhaal uit Mozes, uit Abraham en uit de tempel. Op dit punt in het verslag van Mozes, zeggen de Schriften: „Alzo waren volbracht de hemel en de aarde, en al hun heir.” En op de „zevende dag” rustte de Heer. (Zie Mozes 3:1–3.)

Waarom heeft de Heer ons deze geopenbaarde scheppingsverhalen gegeven? Wat is het doel ervan? Hoe helpt de daarin vervatte kennis ons om onze zaligheid uit te werken en om onze liefde te richten op Hem die wij toebehoren en door wie alle dingen werden gemaakt?

Vanzelfsprekend hebben wij geen overbodige openbaringen ontvangen. Alles wat de Heer doet heeft een doel. Hij verwacht van ons dat wij zijn woord als een schat zullen bewaren, de diepe en

verborgen betekenis ervan in ons hart zullen overwogen en het volledige gewicht ervan zullen begrijpen. Wie dat heeft gedaan weet dat de geopenbaarde scheppingsverhalen bedoeld zijn om twee grote oogmerken te bereiken. Hun *algemene oogmerk* is ons de aard van onze sterfelijke proeftijd te laten begrijpen, een proeftijd waarin alle mensen worden beproefd „om te zien of zij alles zullen doen wat de Here, hun God, hun ook zal gebieden”. (Abraham 3:25.) Hun *specifieke oogmerk* is ons in staat te stellen om het zoenoffer van de Heer Jezus Christus te begrijpen, het fundament waarop geopenbaarde godsdienst rust.

Het moet worden gezegd dat een loutere opsomming van hetgeen er plaatsvond in de loop van de „zes dagen” en van het rusten van de Heer op de „zevende”, op zich de bedoelingen van de scheppingsverhalen niet duidelijk uiteenzet. Om die reden, zoals is opgetekend in hoofdstuk 3 van het verhaal in het boek van Mozes, gaat de Heer ertoe over de bedoeling en de aard van de schepping uit te leggen. Hij licht de schepping toe. Hij openbaart een aantal feiten en beginselen zonder dewelke wij ons geen voorstelling kunnen maken van de ware leer van de schepping. Zijn uitspraken zijn in het geschiedkundig verslag ingelast ten einde de ware betekenis ervan duidelijk te maken voor ons. Het zijn geen chronologische opmerkingen, maar kanttekeningen over hetgeen Hij reeds in zijn juiste volgorde uiteen had gezet.

De Heer begint zijn toelichting van de schepping met te zeggen dat de gebeurtenissen van de „zes dagen”, „de geboorten (zijn) des hemels en der aarde, als zij geschapen werden; ten dage dat Ik, de Heere God, de hemel en de aarde

maakte.” (Mozes 3:4.) Zo zijn dan alle dingen geschapen; het werk is af; het verhaal is geopenbaard; maar het kan slechts worden begrepen als er een aantal verdere feiten worden gegeven. Deze handelen over het voorbestaan van alle dingen en over de paradijselijke aard van de aarde en van al het geschapene toen zij door de Heer geschapen werden. Deze beide denkbeelden zijn in dezelfde zinnen dooreengeweven en soms hebben de woorden twee betekenissen, die zowel op het voorsterfelijk leven slaan als op de paradijselijke schepping.

Zo zegt de Heer dat Hij iedere „struik des velds” schiep „eer hij in de aarde was, en al het kruid des velds, eer het uitsproot. . . En Ik, de Here God, had alle mensenkinderen geschapen, maar nog geen mens om de aardbodem te bouwen; want Ik had hen in de hemel geschapen.” (Mozes 3:5.) Klaarblijkelijk spreekt Hij over het voorsterfelijk bestaan van alle dingen. Deze aarde, alle mensen, dieren, vissen, vogels, planten, alle dingen – alles leefde eerst als een geestelijk schepsel. Zij hoorden thuis in de hemel en de aarde werd geschapen als het oord waar zij sterfelijk konden worden.

„Want Ik, de Heere God, heb alle dingen, waarvan Ik heb gesproken, geestelijk geschapen, eer ze in hun natuurlijke staat op de aardbodem waren.” Pas deze woorden, zo u wilt, toe op de geestelijke schepping, en zij zullen in die context waar zijn. Maar zij hebben daarnaast een betekenis die nog belangrijker is. Zij worden gevolgd door de uitspraak: „Want Ik, de Heere God, had het hier doen regenen op de aarde . . . en er was nog geen vlees op de aarde, noch in het water, noch in de lucht. Maar Ik, de Heere God, sprak, en een damp ging op uit de aarde, en bevochtigde de ganse aardbo-

*De Heer God zelf, ons aller Vader,
daalde neder om de mens, man en vrouw,
in zijn eigen beeld en gelijkenis te scheppen.*

dem." (Mozes 3:5-6.) Hier vertelt de Heer over de gebeurtenissen waarover Hij heeft gesproken, over de gebeurtenissen van de „zes dagen”, over het verhaal van de grofstoffelijke of tastbare of aardse schepping die in hoofdstuk 2 van Mozes uiteen wordt gezet. Hij vertelt dat de aldus gemaakte dingen „geestelijk” waren geschapen en niet „in hun natuurlijke staat op de aardbodem waren”, om de redenen die Hij noemt.

Op dit punt moeten wij een uitspraak tussenvoegen uit ons tiende Artikel des Geloofs: „Wij geloven . . . dat de aarde zal worden vernieuwd en haar paradijsheerlijkheid zal ontvangen.” Dat wil zeggen, dat toen de aarde geschapen werd, alles in de staat verkeerde die heerste in de hof van Eden, waarin geen dood bestond. En wanneer de Heer weer komt, en het duizendjarig rijk wordt ingeluid, zal de aarde terugkeren tot die paradijselijke staat. Zij zal vernieuwd worden en er zullen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn waar gerechtigheid heerst. Te dien dage zal er „geen smart zijn, omdat er geen dood is”. (Leer en Verbonden 101:29.)

Aldus leren wij dat de schepping aanvankelijk paradijselijk was; dood en sterfelijkheid hadden hun intrede nog niet gedaan op aarde. Geen enkele levensvorm op aarde had sterfelijk vlees. De schepping lag in het verleden, maar sterfelijkheid, zoals wij die kennen, lag in de toekomst. Alle dingen waren in een toestand van onsterfelijkheid geschapen.

Het was over deze periode dat Lehi zei: „En alles, wat was geschapen had in dezelfde staat moeten blijven, waarin het verkeerde, nadat het was geschapen; en aldus zou het voor eeuwig zijn gebleven en zonder einde zijn geweest.” (2 Nephi 2:22.) Als er geen dood is, moeten alle dingen noodzakelijkerwijs eeuwig blijven leven.

Verder gaande met de goddelijke aantekeningen over de schepping, lezen wij: „En Ik, de Heere God, formeerde de mens uit het stof der aarde, en blies in zijn neusgaten de adem des levens; alzo werd de mens tot een levende ziel, het eerste vlees op de aarde, en ook de eerste mens; nochtans waren alle dingen voordien geschapen, maar geestelijk waren zij geschapen en gemaakt naar Mijn woord.” (Mozes 3:7.) Wat een betekenisvolle woorden! Adams fysieke lichaam is gemaakt van het stof van de aarde waarop de Goden nederdaalden om hem te vormen. Zoals Abraham zegt, gaat zijn „geest” zijn lichaam in. (Zie Abraham 5:7.) De mens wordt een levende, onsterfelijke ziel; lichaam en geest zijn tezamen gevoegd. Hij is „geestelijk” geschapen zoals alle dingen dat waren, daar er vooralsnog geen sterfelijkheid bestaat. Maar dan valt Adam; sterfelijkheid en voortplanting en dood vangen aan. De gevallen mens is sterfelijk; hij heeft sterfelijk vlees; hij is „het eerste vlees op de aarde”. En de gevolgen van zijn val gelden voor alles wat geschapen werd. Zij vallen in die zin, dat ook zij sterfelijk

worden. De dood doet zijn intrede in de wereld; de sterfelijkheid heerst; de voortplanting neemt een aanvang; en de grote en eeuwige doeleinden van de Heer vinden voortgang.

Aldus werden „alle dingen” als geestelijke wezens in de hemel geschapen; vervolgens werden „alle dingen” in een paradijselijke staat op aarde geschapen; dat wil zeggen „geestelijk waren zij geschapen”, want er was nog geen dood. Zij hadden een *geestelijk lichaam* gemaakt van de elementen van de aarde, in tegenstelling met het sterfelijk lichaam dat zij zouden ontvangen na de val, wanneer de dood zijn intrede zou doen. Een natuurlijk lichaam is onderhevig aan de natuurlijke dood; een geestelijk lichaam, dat paradijselijk van aard is, is niet onderhevig aan de dood. Vandaar de noodzaak voor een val en de daaruit voortvloeiende sterfelijkheid en dood.

Vervolgens melden de Schriften: „En Ik, de Heere God, plantte een hof in Eden, tegen het oosten, en aldaar stelde Ik de mens, die Ik geformeerd had.” (Mozes 3:8.) Adam, onze vader, woonde in de hof van Eden. Bij zijn schepping was hij de *eerste mens aller mensen* en door de val werd hij het *eerste vlees aller vlees*. Wegens de val veranderden „alle dingen” van hun geestelijke staat in een natuurlijke staat. En zo lezen wij dan: „En Ik, de Heere God, deed alle boom op *natuurlijke wijze* uit het aardrijk spruiten, begeerlijk voor het gezicht des mensen; en de mens kon hem aanschouwen. En hij werd ook een levende ziel. Want hij was *geestelijk* ten dage dat Ik hem schiep.” (Mozes 3:9; cursivering toegevoegd.)

Hierbij vindt geen enkele evolutie plaats van de ene soort in de andere. Het verhaal spreekt over „alle boom” en „alle dingen”. Hen als één schepping beschou-

wend, vervolgt het verhaal: „Want hij verbleef in de sfeer, waarin Ik, God, hem geschapen had, ja, al wat Ik voor het gebruik des mensen bereid had; en de mens zag, dat het goed tot spijze was.” (Mozes 3:9.)

De aantekeningen van de Heer over de schepping zeggen ook: „En Ik, de Heere God, formeerde uit de aarde al het gedierte des velds, en al het gevogelte des hemels . . . en ook deze waren levende zielen; want Ik, God, had in ze de adem des levens geblazen.” (Mozes 3:19.) Zij zeggen ook, figuurlijk gesproken, dat Eva uit een van Adams ribben werd geformeerd. En in die tijd, toen noch de dood noch de beproevingen van de sterfelijkheid hun intrede in de wereld hadden gedaan, „waren beiden naakt, de man en zijn vrouw, en zij schaamden zich niet”. (Zie Mozes 3:21–25.)

Wat de val zelf betreft wordt ons verteld dat de Heer „de boom der kennis des goeds en des kwaads” in het midden van de hof plantte. (Mozes 3:9.) Adam en Eva ontvingen het gebod: „Van alle boom dezès hofs moogt gij vrijelijk eten; maar van de boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; nochtans moogt gij voor uzelf kiezen, want dit is u gegeven, maar bedenk, dat Ik het verbied, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven.” (Mozes 3:16–17.) Wederom wordt hier figuurlijk gesproken. Met nemen van goed en kwaad wordt bedoeld dat onze eerste ouders voldeden aan de daartoe gestelde wetten, opdat hun lichaam zou veranderen van hun staat van paradijselijke onsterfelijkheid in een staat van natuurlijke sterfelijkheid.

Mozes 4 geeft het fetelijke verhaal van de val weer. Adam en Eva nemen van de verboden vrucht, waarna de aarde wordt

*De Grote Schepper werd de Verlosser,
ten einde de mensen vrij te kopen
van de gevolgen van de val.*

vervloekt en doornen en distelen begint voort te brengen; dat wil zeggen, de aarde valt tot haar huidige natuurlijke staat. Eva wordt aangeduid als „de moeder aller levenden” (vers 26); en zij en Adam beginnen „zonen en dochteren” te gewinnen. (Mozes 5:3.)

Aldus wordt de mens zodanig gescha-

pen dat hij kan vallen. Hij valt en brengt daarmee de sterfelijkheid en de voortplanting en de dood tot stand, opdat hij kan worden verlost door het zoenoffer van de Heer Jezus Christus. En hij wordt vrijgekocht van lichamelijke en geestelijke dood die door de val van Adam in de wereld werd gebracht, opdat hij onsterfe-

lijkheid en eeuwig leven kan hebben. De schepping, de val en het zoenoffer zijn als één met elkaar verbonden.

Deze geopenbaarde feiten over de schepping aller dingen zijn in tegenpraak met veel van de gissingen en theorieën van de wereld. Dit is echter hoe het geïnspireerde woord ons de schepping voorhoudt en wij zijn gebonden het te aanvaarden. Wij geven volmondig toe dat onze kennis van de schepping van het heelal, van deze aarde, van de mens, en van alle levende dingen gering is – wellicht zelfs minuscuul – vergeleken met hetgeen er te leren valt. De Heer heeft ons echter die hoeveelheid kennis van het mysterie van de schepping geopenbaard die wij nodig hebben in onze proeftijd.

Hij heeft ons de fundamentele waarheden geopenbaard die ons in staat stellen de ware leer van de schepping te begrijpen. Deze leer luidt dat de Heer Jezus Christus beide, de Schepper en de Verlosser van deze aarde is, alsmede van alles wat zich erop bevindt, met uitzondering van de mens. Zij luidt dat de Heer God zelf, ons aller Vader, nederdaalde om de mens, man en vrouw, in zijn eigen beeld en gelijkenis te scheppen. Zij luidt dat de aarde en alle andere dingen in een paradijselijke staat werden geschapen, opdat er een val kon plaatsvinden. Zij luidt dat de Grote Schepper de Verlosser werd, ten einde de mensen vrij te kopen van de gevolgen van de val, daarbij de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens teweegbrengend. Zij luidt dat de schepping, de val en de verzoening de drie pijlers van de eeuwigheid zijn. Zij luidt dat allen die Hem als Schepper en als Verlosser aanvaarden macht hebben zijn medeërfgenen te worden en bijgevolg alles erven wat de Vader bezit.

Christus is waarlijk zowel de Schepper

als de Verlosser, zoals uitgebeeld wordt door de marmeren weergave van Bertel Thorvaldsens *Christus*, die staat in het bezoekerscentrum aan Temple Square te Salt Lake City. Daar zien wij de Schepper in majesteitelijk marmer te midden van de eeuwigheid staan. Op de binnenzijde van de koepel en de omringende muren zijn de hemelen met hun eindeloze hemellichamen geschilderd, die zich door een georganiseerde kosmos heen bewegen. En naarmate wij bewonderen wat zuiver mensenhanden hebben gemaakt, wordt ons verstand in staat gesteld in beperkte mate het wonder van de schepping te aanvaarden.

Daar zien wij ook de littekens van de nagels in die gezegende handen, de handen die genazen en zegendes, en ook in de voeten die de stoffige wegen betraden van de aarde die zijn handen hadden gemaakt. Wij zien de wond in zijn doorboorde zij, waar het bloed en het water uitstroonden ten teken dat de verzoening was gewrocht. En wij worden in staat gesteld, wederom in beperkte mate, het wonder van de verlossing te bevatten.

En naarmate wij het wonder van dit alles overpeinzen, rusten onze blik en onze gedachten op dat heerlijke gelaat en voelen wij de aantrekkingskracht van die uitgestrekte armen. En het is alsof het marmeren wonder ademt en zegt: „Ik ben de weg en de waarheid en het leven.” (Johannes 14:6.) „Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven.” (Matteüs 11:28.) Kom tot Mij en gij zult zalig worden. Kom, beërf het koninkrijk dat vanaf de grondlegging der aarde is bereid voor allen die Mij aan nemen als hun Schepper en Verlosser. Kom, wees één met mij; Ik ben uw God.

□

EEN KWESTIE VAN TIJD

Elouise Bell

Na de dienst scheen iedereen in de wijk nog een poosje te willen rondhangen en praten. Vooral de grote mensen kwamen Kitty steeds feliciteren. Maar zij wilde niet anders dan zo vlug mogelijk naar huis.

Zonder te wachten op haar moeder, glipte zij de achterdeur van het kerkgebouw uit, waarna zij met een omweg naar huis liep, om maar niemand verder tegen te komen.

Zij probeerde ongemerkt haar kamer te bereiken, maar net toen zij haar voet op de eerste tree zette, kwam haar vader tevoorschijn uit het kleine kamertje, met de zondagskrant in zijn hand. Kitty en haar vader noemden het kamertje zijn „schuilplaats”, en deden alsof hij zich daar kon verstoppen voor de huisonderwijzers en de bisschop en andere leden van de kerk. Kitty had echter wel meer gedacht dat haar vader al het komen en gaan van mensen die voor de kerk kwamen heel geschikt opvatte, en hij was altijd heel aardig tegen de zendelingen. Des te meer reden had zij om hem nu te ontlopen voordat zij ontplofte.

„Dag schat!” riep hij. „Hoe is het gegaan? Je moeder zei dat je vandaag bijenkoningin of zoiets bent geworden.”

„Hè, toe, pap. Het was klaspresidente bijenkorfmeisjes, niet bijenkoningin! Kun je het nou nooit eens bij het rechte eind

hebben! Ik wil er trouwens niks meer over horen!”

Op haar kamer wierp zij zich op haar bed en liet de hete tranen de vrije loop. Ze was echter nauwelijks begonnen, toen zij een bekende stem op de veranda hoorde. „Kitty! Ben je daar, Kitty!”

Zij liep naar het raam en ja, hoor, daar had je Tanneke. Zij zat te schommelen in de schommelstoel en bleef alsmaar roepen.

„Tanneke, ik kan nu niet met je spelen. Begrijp je 't? Nu niet.” Maar haar nichtje ging door met schommelen en roepen, een glimlach op haar gezicht. Met haar grote handen hield zij zich stevig aan de schommel vast, terwijl zij hem met haar stevige benen in beweging bracht.

Geprikkeld stampte Kitty de trap af en gooide de voordeur open. „Tanneke, ik kan nu *echt* niet met je spelen. Ga naar huis. Toe, ga naar huis, en laat me alsjeblieft met rust. Wil niemand me eens met rust laten?” Nu stroomden de tranen langs Kitty's wangen en zij rende de verandatrapp af en de tuin in. Zich omkerend zag zij Tanneke's onbegrijpende blik door het waas van haar tranen heen. Eigenlijk moest zij nu terug, maar zij wilde alleen maar aan alles ontsnappen. Toen zag zij hoe haar vader op de veranda kwam, zijn arm om Tanneke heen legde, vriendelijk tegen haar praatte en haar zachte schouderklopjes gaf. Daarna liep

hij met haar mee het tuinpad af en loodste hij haar naar huis. Kitty draaide zich om en holde naar de schuur.

Het leek op een schuur, althans van buiten. Maar van binnen was het duidelijk geen schuur – en was dat ook nooit geweest. Een gedeelte ervan was het grote atelier van haar moeder, met geweldige dakramen, en aan een muur schilderijen waar zij nog geen afstand van kon doen. Haar vader had er ook zijn werkplaats, die rook naar cederhouten krullen en vernis. Maar bovenal had Kitty er de vliering. Haar vliering. Niemand had ooit

zo'n heerlijk eigen plekje gehad; een plekje om moedertje te spelen toen ze nog klein was, of om heerlijke boeken te lezen. Een plek om in haar dagboek te schrijven en om haar beste vriendin haar geheimen te vertellen. Een plek om zich helemaal af te kunnen zonderen van andere mensen en tegelijkertijd thuis te zijn.

Maar vandaag scheen de vliering haar niet te verwelkomen. Zij keek naar het oude bureau dat haar vader voor haar had opgeknapt. Daar lag haar dagboek, waar zij al in geen tijden in had geschreven. En dat oude exemplaar van Don Quichote, dat zij zich heilig had voorgenomen op zekere dag te lezen, lag er ook nog. Zij liep naar de ene muur toe en tuurde naar een ingelijste foto. Vier spichtige kleine meisjes met drijfmat haar stonden naast een zwembad. Alle vier hielden een kleine trofee tegen zich aan geklemd. Onder de foto, geschreven in inkt, stonden de woorden: „De eerste overwinning van de kikkervisjes.”

Iemand was de schuur binnengekomen onder veel gestommel om zijn aanwezigheid bekend te maken. Toen hoorde Kitty hoe er met een bezemsteel beleefd op het valluik van haar vliering werd geklopt. Haar vader zou zelfs geen voet op de ladder zetten zonder daartoe te zijn uitgenodigd.

„Kitty, mag ik boven komen?”

„Pap, ik kan er niet over praten met je. Het . . . het spijt me. Ik wou dat ik 't wèl kon.” En dat was ook zo. Zij had altijd alles met hem kunnen bespreken, net zoals Jenny alles met haar moeder kon bepraten. Maar dit was iets dat zij nu eenmaal niet –

Zijn stem onderbrak haar gedachten.

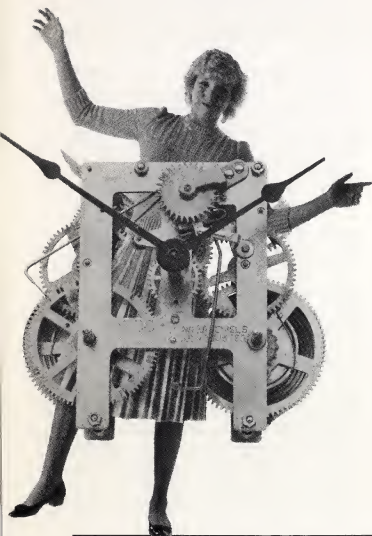

Foto van Grant Heaton, Tom Pratt en George Gruber

„Luister eens, Kitty. Luister je?” Hij wachtte op een antwoord.

„Ja, natuurlijk wel.”

„Tja, ik wil me heus niet aan je opdringen of zo, maar kunnen we er echt niet over praten? Mag ik, alsjeblieft, boven komen?”

„We kunnen er niet over praten. Je zou het niet *begrijpen!*”

„Zorg dan dat ik het begrijp. Mag ik, alsjeblieft, bij je komen?”

Ze wist dat hij beleefd zou blijven vragen totdat de maan opkwam als zij niet toegaf, dus rukte zij het valluik open en zei: „Nou, goed dan! Maar ik zou niet weten wat voor zin het heeft.” Zij liep naar een kleine divan en ging zitten.

„Ik ook niet.” Hij nam plaats in de gammele oude schommelstoel, vouwde zijn handen over zijn buik en zuchtte.

Een tijdlang zei niemand wat. Een van de fijnste dingen van Kitty en haar vader waren de stiltes. Ze was van mening dat zij tweeën de fijnste stiltes hadden die twee mensen ooit hadden gehad en zij had zich dan ook al jaren geleden voorgenoemen alleen te trouwen met een man met wie zij ook van die bijzondere stiltes kon hebben.

Tenslotte sprak hij.

„Het gaat over de kerk, hè?”

Zij aarzelde. „Nou ja, niet helemaal”

„Het gaat over de kerk, hè?”

„Ja!”

„En je wilt het mij niet vertellen, omdat je geen vervelende dingen over jouw kerk wilt zeggen tegen je ongelovige oude vader, niet?”

„Pap, *niemand* vindt dat jij ongelovig bent. Ik –”

„Niet?”

„Ja.” Hij schommelde nog wat en er speelde een lachje om zijn lippen.

„Kitty, ik ben nu zestien jaar met je moeder getrouwd. Ik ben al dertien jaar je vader, en elf jaar Jenny's vader. Je oom Ken en ik zijn als broers altijd heel goed met elkaar omgegaan en hij is twee keer bisschop geweest. Denk je niet dat ik weet wat voor geweldige dingen je kerk voor de mensen doet? En denk je niet dat ik ook weet, dat aangezien mensen niet volmaakt zijn, er ook altijd problemen zullen zijn?”

Er viel weer een stilte, maar deze keer niet zo'n prettige, want Kitty wist dat het aan haar was iets te zeggen.

„Ik kan het gewoon niet allemaal voor mekaar krijgen!” Het kwam er harder uit dat zij had bedoeld. „Moet u luisteren. Ik ben dertien en er wordt van me verwacht dat ik op school goede cijfers haal, en dat ik cello oefen om mee te kunnen spelen in het schoolorkest, en dat ik lid blijf van de zwemploeg, en tijd besteed aan Tanneke en haar help zich voor te bereiden op de wedstrijden voor de gehandicapten, en daarnaast moet ik in de tuin werken, omdat we allemaal een moestuin behoren te hebben, en moet ik iedere dag in mijn dagboek schrijven, omdat we allemaal een dagboek behoren bij te houden – en ik vind het allemaal wel fijn, begrijp me niet verkeerd – en er is ons ook gezegd vreemde talen te leren, dus ben ik met Spaans begonnen, en ik moet al mijn vergaderingen bijwonen, en andere mensen helpen en alle activiteiten van de wijk steunen en voor een goede band met de anderen thuis zorgen – en nu maken ze me ook nog klaspresidente bijenkorfmeisjes, en dat betekent nog meer vergaderingen –.

O, pap, ik wil het allemaal wel doen, echt waar. Het is allemaal goed en juist, maar dertien is te jong om nergens anders meer tijd voor te hebben. En het zal alleen maar erger worden. De HAVO betekent nog meer werk, en dan komt er een studie en werk en trouwen en een gezin – Pap, ik zie er helemaal geen eind aan komen totdat ik een stokoud vrouwtje ben, dat tussen de tempeldiensten door in die schommelstoel zit!” Kitty liet zich op een kussen neervallen.

„Hoe beter je je werk doet, hoe meer je de volgende keer op je schouders krijgt, daar zit ’m de kneep, niet?”

Kitty mompelde iets in het kussen.

„En hoe meer je je haast, hoe meer je achter raakt?”

Weer kwam er een bromgeluid uit het kussen.

„En ook al wil je graag alles doen zoals het hoort, het is alsof je nooit iets helemaal voor elkaar krijgt zoals je wel zou willen?”

Kitty draaide haar hoofd om en keek haar vader strak aan. Hij had haar weleens vaker gezegd dat hij op Henry David Thoreau (1817–1862, Amerikaans natuurkenner, filosoof en schrijver) leek: hij had ruimte nodig in zijn leven. Hij werkte heel hard als kostwinner en om hun huis en de tuin in orde te houden, maar verder was hij niet iemand die er behoefte aan had zich bij anderen aan te sluiten. Hij was niet betrokken bij de duizend en een zaken waar zij en haar moeder en Jenny zich mee bezig hielden. Dus hoe wist hij dit allemaal?

Zo zaten zij een hele poos zwijgend bij elkaar. Tenslotte zei Kitty: „Mama?”

„Ja, natuurlijk. En dat is waarom je haar eigenlijk moet vragen hoe je dit

probleem kunt oplossen. Zij zou –”

„Ja, maar, pap, dat is ’t ’m nou juist! Zij doet alles! Iedereen vertelt me altijd hoe geweldig ze is. ‚Hoe krijgt je moeder ’t toch voor elkaar? Hoe krijgt ze ’t toch voor elkaar?’” Kitty bootste de stem van haar vraagstellers na. „Ik zal nooit zo goed georganiseerd en bekwaam kunnen zijn als zij. Ik wil het geeneens *proberen!* Ze vragen het me constant, maar ik weet er geen antwoord op. Ik begrijp gewoonweg niet hoe zij het voor elkaar krijgt.”

„Heb je het haar weleens gevraagd?”

„O, ze zou alleen maar zeggen: ‚Doe je best maar,’ of ‚Maak maar een rooster’ of zoiets. Voor haar is het eenvoudig.”

„Als het voor haar zo eenvoudig is, hoe komt het dan dat ik weet wat er allemaal bij jou van binnen omgaat, al die dingen die ik je zoëven voorhield?”

„Nou goed, vertel het me dan. Vertel me hoe ik het moet doen.” Kitty ging overeind zitten op de divan en vouwde haar armen over elkaar. „Mama doet het allemaal. Vertel mij nu maar eens hoe ik het allemaal moet doen.”

„Doet ze het allemaal? O ja?” Plotse-ling sprong haar vader overeind uit de schommelstoel, kletterde de ladder van de vliering af, waarna zij kon horen hoe hij rommelde in de bergruimte tussen zijn werkplaats en het atelier.

„Pap? Papa, wat doet u? Wat is er aan de hand?”

„Ik kom zo. ’t Moet hier ergens liggen . . .” kwam het gedempte antwoord. Nog meer gerommel en het geluid van hutkoffers die open en dicht gingen. Toen kwam hij de ladder weer op rennen met iets in zijn hand.

„Kom eens hier bij het licht.” Kitty

---

voegde zich bij haar vader bij het raam. „Ken je dit nog?”

Hij stak haar een witte lap toe. Toen zij hem aanpakte, zag zij dat het een jurkje was, een teer wit jurkje met veel plooitjes en strookjes; over het pasje aan de voorkant marcheerde een rij parmantige rode en blauwe poppetjes. Het was prachtig en op de een of andere manier wist zij dat dit eens van haar was geweest.

„Je zag eruit als een engeltje,” zei haar vader zacht. „Je had in die tijd blonde krullen en je was helemaal opgetut in dit jurkje en met witte schoentjes en sokjes. Ik meen me te herinneren dat je sokken blauwe en rode streepjes hadden die bij de poppetjes op je jurk pasten. Er was iets van het jeugdwerk, een paasprogramma geloof ik, en jij stond in de voorste rij en zong alle liedjes zonder zelfs maar één keer een woord over te slaan. Drie jaar en helemaal woordvast! En ik maar huilen op de achterste bank toen je ‚Ik ben een kind van God’ zong. Ik voelde me verschrikkelijk opgelaten, totdat ik merkte dat allebei de broeders die naast mij zaten ook moeite hadden met hun tranen en druk bezig waren met hun zakdoek. O, wat was je moeder trots op je, en dan dat *jurkje!* Ik meen dat zij toen een heel rolletje film heeft opgemaakt aan jou in dat jurkje. Die foto’s moeten nog ergens liggen.”

Kitty bekeek het jurkje wat nauwkeuriger. Ze zag hele kleine steekjes, vele met de hand gemaakt.

„Heeft mam dit *zelf* gemaakt?” Haar vader knikte. „Maar zij naait niet.”

„Ze naait niet meer. Ze kon nu eenmaal niet alles doen. Ze vond het heerlijk om jouw kleertjes te maken, Kitty. En om voor zichzelf en voor Jenny en voor ons

huis te naaien. Maar uiteindelijk zag zij in dat het teveel tijd vergde die zij voor andere dingen nodig had.” Hij nam het jurkje en begon het voorzichtig op te vouwen.

„Maar ze hield niet op met schilderen.”

„Natuurlijk niet. Ze hield ook niet op met ademen. Je moeder is net een – een bron, waar mensen naartoe komen om te worden verkwikt. Maar zij moet ook zelf verkwikt worden, anders heeft zij niets om te geven. Haar schilderen is een van de manieren waarop zij verkwikt wordt. En die Schriften van jullie zijn nog een manier. En heb je je moeder ooit een afspraak horen maken voor de zaterdagavond?”

Kitty dacht even diep na en schudde toen haar hoofd.

„Nee, nooit, want dat is *onze* tijd, die van haar en mij samen. Dan gaan we uit – naar de bioscoop, of uit eten, of zomaar een ritje maken, of wat wandelen. Soms sleept zij me mee naar een tentoonstelling en soms sleep ik haar mee naar een hockeywedstrijd. Maar hoe dan ook, het is een tijd die helemaal alleen voor ons is.”

„Vind u het dan in orde dat ik ook wat tijd voor mezelf heb, ook al ben ik niet getrouwd?”

„Nou en of. Het moet mogelijk zijn dat je – zeg maar iedere zaterdagmiddag – ervandoor gaat en aan niemand reenschap hoeft te geven. Dat je hier op je vliering naar de stofjes ligt te kijken die in het zonlicht dansen, of een eind gaat fietsen in de regen. Het is goed als je die hele middag besteed aan het vertrouwd worden met het gevoel dertien te zijn, zodat je het nooit zult vergeten. Om je daarbij een beetje te helpen onthef ik je

---

hierbij van je zaterdagse tuinklussen.”

„Mam zal wel een heleboel andere dingen naast het naaien hebben opgegeven, hè pap?” Kitty keek nog eens naar de rode en blauwe figuurtjes op het witte jurkje.

„Jazeker. Maar een heleboel andere dingen hield ze aan. Dat is wat ik zojuist bedoelde. Ze heeft geen moment overwogen om op te houden met schilderen, en jij moet nooit ophouden met je muziek.”

Hoe wist hij dat, vroeg Kitty zich af. Hoe wist hij dat van het zwemmen en het koor en het lezen en al die andere dingen, haar cello iets apart en anders was?

„Kijk eens, lieve schat, je levenlang zul je worden gevraagd dingen te doen omdat je nu eenmaal het verstand en de talenten en de onzelfzuchtigheid hebt om ze te doen. Maar je zult wat van dat verstand moeten gebruiken om te bepalen hoe je kunt geven aan anderen en toch nog wat over kunt houden voor jezelf. Neem Tanneke eens, bijvoorbeeld. Jij weet haar heel goed aan te pakken. Je hebt dingen voor elkaar gekregen die haar eigen ouders niet lukten. Maar ze neemt wel veel van je tijd. Maar toch, ze is je nichtje en ze heeft inderdaad iemand nodig om van haar te houden en haar te helpen, zodat alles wat er in haar zit – wat dat ook moge zijn – eruit wordt gehaald. Zou je verstand daar misschien een oplossing voor kunnen vinden?”

Kitty stond op en liep naar het raam. Zij kon net Tanneke's huis zien. Zij stelde zich voor hoe Tanneke bezig was haar moeder te helpen met tafel dekken. Zij herinnerde zich nog hoe trots zij was geweest toen zij, na urenlang door Kitty te zijn geholpen, voor de eerste keer zonder fouten zelf de tafel kon dekken. Nee, ze

wilde Tanneke niet in de steek laten.

„Jenny!” zei ze plotseling. „Jenny is nu groot genoeg en ze voelt Tanneke ook goed aan. Het zou zelfs goed voor haar zijn wat minder televisie te kijken en het nodige met Tanneke te doen. Ik zou haar kunnen vertellen wat zij hoort te weten –”

„Een prima idee,” zei haar vader. „Ze is aan zoiets toe, net zoals jij eraan toe bent een andere taak op je te nemen.”

„De bijenkorfklas?”

„Ja, meisje. Dat is weer eens een hele andere uitdaging: een groep meisjes van je eigen leeftijd, in plaats van één achtergebleven nichtje. Maar je kunt het aan, Kitty. Wel vind ik dat je eens met je moeder moet praten. Ze kan je een heleboel vertellen over hoe je deze dingen voor elkaar kunt krijgen. Maar denk nooit dat het eenvoudig is. Noch voor haar, noch voor jou. Sommige dingen moet je eraan geven, andere ga je mee door, en met nog andere moet je leren schipperen. En soms ga je van het ene naar het andere, omdat je geleerd hebt wat er geleerd moest worden, of gegeven hebt wat voor jou het belangrijkste was om te geven, zoals met Tanneke.”

Vanuit het huis hoorde Kitty plotseling haar moeder roepen. „Karel! Kitty! Waar zitten jullie toch? Het eten is klaar!”

„Kom, meiske. Laten we je moeder niet laten wachten.”

„Goed, pap. En na het eten ga ik eens fijn met haar praten. O, wacht eens even –” Ze haastte zich naar de bank bij het raam en raapte het keurig opgevouwen witte jurkje op.

„Dit hou ik nog maar een poosje bij me,” en ze klauterde achter haar vader de ladder af terwijl zij zachtjes „Ik ben een kind van God” floot. □

RODDEL

VERTEL 'T MAAR NIET DOOR

Foto van Jed Clark

ONZE BROEDER ISMAËL

James B. Mayfield

In de koele nachtlucht en tegen de achtergrond van de eerste zilveren veren van de dageraad, zweefde de melodieuze mohammedaanse oproep tot gebed altijd mijn flat in Cairo binnen. Op de ochtenden dat ik wakker was, werd mijn fantasie daar iedere keer weer door opgewekt. Een schitterend recitatief, die oproep, afkomstig uit een moskee in de buurt; vol artistieke schoonheid en – in het bijzonder, natuurlijk voor de Arabische mohammedanen zelf – vol rijke, geestelijke betekenis.

Diezelfde oproep, op dezelfde tijden van de dag en in dezelfde prachtige Arabische taal, wordt door de gehele mohammedaanse wereld gehoord; van Indonesië door het westelijk gedeelte van China, door het noorden van India, Pakistan, Midden-Azië, Iran en Turkije, en door het gehele Arabische gebied heen, dat zich uitstrekt van de Perzische Golf en Irak, door het Nabije Oosten en langs het zuiden van de Middellandse Zee tot aan de Atlantische kust.

De Arabier is zich er levendig van bewust dat hij deel uitmaakt van een levende gemeenschap die over de gehele wereld is verspreid en die stevig gevestigd is in zowel de ruimte als de tijd. Zijn godsdienst geeft hem niet alleen een geografische achtergrond die reikt van Singapore tot Marokko, maar tevens een

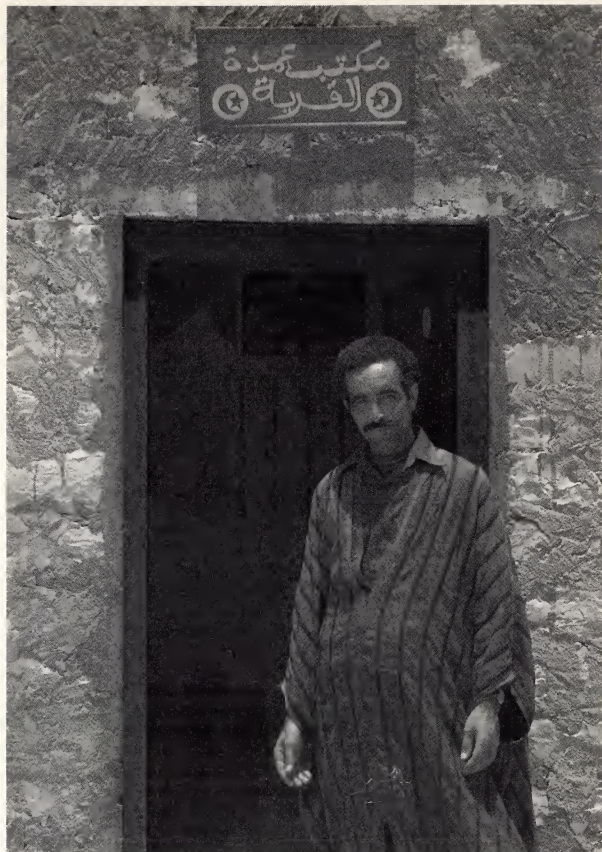
historische achtergrond die terugvoert tot vader Abraham door zijn zoon Ismaël. Het is een geschiedenis van godsdienstige trouw en van een georganiseerde maatschappij waar hij trots op kan zijn.

De meeste leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn zich bewust dat er al jarenlang vijandschap heerst tussen de Arabieren en de joden. Slechts weinig leden van de kerk hebben echter persoonlijke betrekkingen gehad met een Arabier. Wie zijn de Arabieren eigenlijk? Hoe behoort onze verhouding tot het Arabische volk te zijn? De Arabische cultuur en godsdienst verdienen het te worden gekend met welwillendheid als een van de grote beschavingen van deze wereld. Want ook de zonen van Ismaël zijn onze broeders!

De beloften aan Abraham

Wij die deel uitmaken van de christelijke wereld, zijn eraan gewend bij Abrahams afstammelingen alleen maar te denken aan Isaak, Jakob en de Israëlieten. Velen van ons vergeten dat er door Abrahams oudste zoon – Ismaël, wiens naam „God hoort” betekent – een ander groot volk ontstond, dat invloed heeft gehad op de loop van de geschiedenis.

De Schriften geven aan dat minstens één van de beloften die Abraham ontving

Een moderne „Ismael”.

ONZE BROEDER ISMAËL

evenzeer geldt voor Ismaël als voor Isaak. Lang voordat Ismaël of Isaak geboren werden, deed de Heer de volgende belofte aan Abraham: „Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn . . . (voor) alle geslachten des aardbodems.” (Genesis 12:2-3.) Hoewel wij het huis van Israël een bepaalde rol toekennen, is het in algemene zin waar dat zowel de afstammelingen van Ismaël als die van Isaak „groot” zijn geweest qua omvang en prestatie, en een zegen voor de mensheid. De Heer gaf Abraham ook een tweede belofte: „Zie toch op naar de hemel en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt. . . . Zo zal uw nageslacht zijn.” (Genesis 15:5.) Later, toen Hagar zwanger werd van Ismaël, herhaalde een engel de aan Abraham gedane belofte: „Ik zal uw nageslacht talrijk maken, zodat het vanwege de menigte niet geteld kan worden.” (Genesis 16:10.)

Het is interessant te zien hoe de kinderen van zowel Ismaël als Isaak het aan Abraham gegeven woord hebben willen toepassen:

„Dit is mijn verbond, dat gij zult houden tussen Mij en u en uw nageslacht: dat bij u al wat mannelijk is besneden worde.” (Genesis 17:10, 25.) Vanaf die tijd is de besnijdenis voor beide de joden (de Israëlieten) en de Arabieren (de Ismaëlieten) de gewoonte geweest.

Voorts beloofde God aan Abraham: „Ik zal aan u en uw nageslacht . . . het ganse land Kanaän, tot een altoosdurende bezitting geven.” (Genesis 17:8.) Wederom is deze belofte vervuld geworden voor zowel Ismaël als Isaak, daar én de Arabieren én de joden daar hebben

gewoond. De Schriften hebben zelfs profetisch en nauwkeurig gezegd: „. . . en hij zal ten aanschouwe van al zijn broederen wonen.” (Genesis 16:12.)

De Heer beschrijft de afstammelingen van Ismaël, de Arabieren, in de volgende bewoordingen: „En wat Ismaël betreft, Ik heb u verhoord; zie, Ik zal hem zegenen, hem vruchtbaar doen zijn en uitermate talrijk maken; twaalf vorsten zal hij verwekken, en Ik zal hem tot een groot volk stellen.” (Genesis 17:20.)

Volgens de koran bracht Abraham Ismaël en zijn moeder naar Arabië en liet hij hen wonen in de buurt van waar later de grote stad Mekka zou ontstaan. Mettertijd begonnen de afstammelingen van Ismaëls twaalf zonen het Arabische schiereiland te vullen. Hoewel het bijbelse verhaal wat de bijzonderheden betreft wat verschilt met de koran, geeft het toch ook aan dat Hagar en Ismaël bij hun omzwervingen werden geleid. In Genesis staat dat een engel des Heren hen troostte en bewaarde en dat „God met de jongen (Ismaël) was”. (Zie Genesis 21:14-20.)

De geschiedenis van de twaalf zonen van Jakob – de twaalf stammen van Israël – is ons bekend; maar wij zijn niet even vertrouwd met de geschiedenis van de twaalf zonen van Ismaël, een grootse en nobele overlevering die gevoerd heeft tot een van de werkelijk grote beschavingen van de wereld – de Islamitische beschaving.

De godsdienst van de mohammedaan doordringt zijn leven van zonsopgang tot zonsondergang en van zijn binnenkamer tot zijn winkeltje in de drukke bazaar, met een grondigheid die de meeste christenen slechts moeilijk kunnen begrijpen.

Vele westerlingen hebben zulke grote gebieden van hun bestaan losgemaakt van hun godsdienst dat zij vergeten zijn hoe het is een leven te leiden waarin iedere activiteit godsdienstig is gericht.

De leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hebben een nieuwe drempel bereikt bij de verbreiding van het evangelie over de gehele wereld. Nu dat Azië en Afrika deel gaan uitmaken van ons grote zendingsprogramma, hebben wij behoefte aan een nieuwe fijngevoeligheid met betrekking tot de geschiedenis, culturen en godsdiensten van deze gebieden. Wij kunnen geen vriendschappelijke betrekkingen hebben met iemand of met een samenleving, als wij hetgeen die persoon of die samenleving het meest dierbaar is minachten of negeren. Het is mijn stellige overtuiging dat wij waardering moeten hebben voor de gevoelens van de Arabieren aanzien van zijn taal en van zijn profeet, Mohammed, voor de godsdienstige plichten van de mohammedaan, en voor de opmerkelijke beschaving die de islam heeft voortgebracht.

De Arabische taal

De Arabier gelooft dat het Arabisch de taal van God is en bijgevolg de mooiste, rijkste en meest logische aller talen is. Ik heb gezien hoe duizenden mensen drie, vier uur lang in vervoering zitten te luisteren, terwijl een plaatselijke dichter tot diep in de nacht Arabische gedichten en schriftuur declameert. Een kenner van het Arabische karakter beschrijft de verbale verfijning die is ontstaan ten gevolge van de grote liefde van de Arabier voor zijn taal als volgt: „Allen die in de

Enige vrouwen en kinderen uit het Egyptische delta-gebied.

gelegenheid zijn de spraakpatronen van de Arabieren te leren kennen, zelfs van de ongeletterde meerderheid in de dorpen en van de nomadische stammen, worden getroffen door hun buitengewone beheersing van de taal, die blijkt uit het gebruik van een zeer uitgebreide woordenschat (en) . . . van een zeer groot aantal goed afgeronde en vaak tamelijk ingewikkelde uitdrukkingen.” (Raphael Patai, *The Arab Mind*, New York: Scribner, 1973, blz. 50.)

Deze taal bereikt haar hoogste uitdrukking in de koran. De Arabier, die dit boek beschouwt als het rechtstreekse woord van God, vindt in de koran zijn meest verheven ervaring van taalkundige en oratorische volmaking. Maar toch zal de niet-Arabier, ook al wordt hij getroffen door veel dat overeenkomt met zijn eigen Schriften en door de schoonheid van vele passages de koran moeilijk te lezen vinden.

Eén van de redenen daarvoor is dat westerse lezers verwachten dat een tekst een betekenis heeft die volledig wordt

ONZE BROEDER ISMAËL

Een pyramide even buiten Caïro.

ONZE BROEDER ISMAËL

uitgedrukt en gelijk te begrijpen is. Oosterlingen, daarentegen, houden over het algemeen van woordelijke symboliek die moet worden overpeinsd en geproefd. De geopenbaarde frase is voor hen een reeks symbolen, die hun, iedere keer dat zij zich er weer over buigen, steeds meer geestelijke inzichten verschaft. De woorden vormen de verwijspunten naar een onuitputtelijke leer; de impliciete betekenis is alles en de onduidelijkheden van de letterlijke betekenis zijn als vele sluiers die de grootsheid van de inhoud verhullen.

Mohammed, de Arabische profeet

Mohammed werd in het jaar 570 te Mekka geboren. Daar hij reeds vroeg zijn ouders verloor, werd hij grotendeels opgevoed door een oom, Abu Talib, die wel goed voor de jongen was, maar schijnbaar niet in staat was veel aan zijn ontwikkeling te doen. Mohammed was een capabele en eerzame jongeman en werd in de stad beschouwd als „de Betrouwbare”. Een rijke weduwe, Khadija, die wat ouder was dan hij, vertrouwde de leiding van haar zakelijke belangen aan hem toe en trouwde later met hem. Hun huwelijk was uitermate gelukkig. Aanvankelijk in dienst van zijn oom en later van Khadija, voerde Mohammed karavanan naar Syrië en Jemen, waar hij de nodige kennis opdeed over de godsdienstige overtuigingen en gebruiken van de joden en de christenen.

Toen hij ongeveer veertig was, beweerde Mohammed, die veel tijd al mediterend op eenzame plekken had doorgebracht, een visioen te hebben ontvangen waarin, zoals hij later uiteenzette, de engel Gabriël was verschenen en hem zijn

profetische roeping bekend had gemaakt.

De mohammedanen zeggen dat, net als Jeremia, Mohammed aanvankelijk betwijfelde of hij wel in staat was te spreken als een profeet. Hij maakte Khadija hiervan deelgenoot, die hem troostte en hem eraan herinnerde dat hij altijd een deugdzaam leven had geleid, de waarheid had gesproken, kwaad met goed had vergolden en voor alle mensen vriendelijk was geweest; zij verzekerde hem dat het visioen betekende dat hij de door God aangewezen profeet van zijn volk moest zijn.

In de loop van zijn verdere leven geraakte Mohammed vaak in trance, waarbij zijn uitspraken, die aanvaard werden als goddelijke openbaringen, werden opgeschreven door schrijvers. Deze uitspraken vormen nu de koran – de heilige Schriften van de islam. Het heilige boek van de mohammedanen is dus voor hen de climax van een lange reeks boekdelen met openbaringen gegeven aan een lange reeks profeten, die begon met Adam en eindigde met Mohammed.

De heiligste plek in de heilige stad Mekka is de Kaäba, waar Abraham en Ismaël, volgens de mohammedanen, eens God aanbaden. In de tijd van Mohammed bevatte de Kaäba een altaar gewijd aan de ene ware God van Abraham, maar er waren tevens een aantal afgodsbeelden en heidense praktijken toegevoegd. In deze pre-islamitische periode kwamen mensen van geheel Arabië op bedevaart om deze afgoden te aanbidden, waarbij zij zich overgaven aan seksuele en alcoholische uitpattingen en, naar men zegt, zo nu en dan ook mensenoffers brachten. Deze heidense

Cairo gezien vanaf de pyramiden.

gebruiken stonden kindermoord toe; het gokken was wijd verbreid; bloedvetes en persoonlijke wraak vormden de rechtspraak van de stamethiek; er was geen nationale eenheid en de stammen waren vaak in oorlogen verwickeld. Volgens Mohammed had zijn volk de hogere waarden van Abraham verworpen. Het jodisme en het christendom, die Mohammed beschouwde als ontaarde en afvallige vormen van de godsdienst van Abraham, maakten weinig bekeerlingen en droegen nauwelijks bij tot de hervorming en verlichting van de stammen.

Mohammed zette zich ertoe de mensen te bekeren van hun afgodische praktijken en hun lage zedelijke peil tot de

exclusieve aanbedding van één ware God (Allah) en tot het hogere niveau van persoonlijke en maatschappelijke zedelijkheid die Hij gebood. Allah, het Arabische woord voor God, wordt in hoofdstuk zes van de koran beschreven als dezelfde God die aan de profeten van het Oude en het Nieuwe Testament was verschenen: „En Wij hebben hem Isaak en Jakob gegeven. Beiden hebben Wij geleid; en Noach hebben wij daarvoor geleid, en zijn afstammelingen David en Salomo en Job en Jozef en Mozes en Aäron . . . En Zacharias en Johannes en Jezus en Elias . . . Dit zijn zij aan wie Wij het boek en het gezag en profetie hebben gegeven.” (Vrij vertaald naar The Holy Quran, vertaald

ONZE BROEDER ISMAËL

door Maulana Muhammad Ali, Lahore Pakistan; Ahmadiyyah Anjuman Ishaat Islam, 1951, blz. 85–90.)

Mohammed streefde ernaar naastenliefde te onderwijzen als basis van de maatschappelijke betrekkingen: „Iedere goede daad is naastenliefde. De aan uw broeder geschonken glimlach is naastenliefde; en uw medemens aansporen tot deugdzaam daden staat gelijk aan het geven van een aalmoes. Een zwerfer het juiste pad wijzen is naastenliefde; stenen en doornen en andere versperringen van de weg verwijderen is naastenliefde; dorstigen van water voorzien is naastenliefde.” „Des mensen ware rijkdom in het hiernamaals is het goede dat hij in deze wereld aan zijn medemens doet. Bij zijn dood zullen de mensen vragen: Wat heeft hij nagelaten? Maar de engelen, die hem in zijn graf verhoren, vragen: Welke goede daden hebt gij voor u uit gestuurd?”

Evenals de apostel Paulus onderkende Mohammed het bestaan van slavernij, maar in tegenstelling tot Paulus, lukte het hem veel te doen om die toestand te verlichten. Hij verbood het scheiden van moeders, kinderen en broers die in slavernij verkeerden. Hij beval het bevrijden van slaven aan als een barmhartige daad die door God zal worden beloond. Mohammed schafte tevens kindermoord af, maakte het goed zijn voor dieren tot een wezenlijk onderdeel van zijn godsdienst, drong aan op eerlijke maten en gewichten, verbood het afpersen van woekerrente en verzachtte op andere manieren de toestand van schuldenaars. Hij verbood het kansspel en het gebruik van alcohol; en als hij er niet in slaagde de

islamitische wereld volledig van deze twee ondeugden te bevrijden, zorgde hij er in ieder geval voor dat zij veel zeldzamer werden dan voorheen in de Arabische samenleving het geval was geweest.

Daar veel van zijn mannelijke volgelingen het leven lieten ter verdediging van hun geloof, en er bijgevolg een overschot aan vrouwen ontstond, is het niet verwonderlijk dat Mohammed noch de polygamie noch het concubinaat afschafte. Daarentegen werden overspel en ontucht zwaar door hem veroordeeld en gestraft. Een man werd beperkt tot vier vrouwen. Hij mocht geen van zijn vrouwen begunstigen boven de andere, noch qua genegeheid, noch qua stoffelijke zaken. Ook mocht hij niet méér vrouwen nemen dan hij behoorlijk kon onderhouden. Hij kon niet van hen scheiden zonder ernstige redenen. Maar op grond van ernstige redenen konden ook vrouwen een scheiding krijgen van hun man.

Aldus slaagde Mohammed erin in de korte spanne tijds van twintig jaar alle aspecten van het leven van een heel land op een hoger plan te brengen. Hij overreedde niet alleen geheel Arabië om slechts één God te aanbidden, maar om tevens hun godsdienst toe te passen op ieder facet van het zedelijk gedrag, van de wet en van het maatschappelijk leven. Mohammed trof de Arabieren aan als een ontaard en bijgelovig volk. Hij liet hen achter als een volk dat in één geloof was verenigd en bestemd was enige tijd lang de wereld voor te gaan, niet alleen op godsdienstig, maar ook op cultureel gebied. Geen wonder dat de mohammedanen van mening zijn dat hij de laatste en grootste van de profeten was en dat zijn

De dorpsraad poseert voor hun nieuwe moskee.

godsdienst voor de hele wereld is bestemd.

De islam

Bij de islam is de godsverering zuiver geestelijk. De gelovige bidt rechtstreeks tot Hem, zonder gebruik te maken van enige vorm van afbeelding. De gelovigen worden in de moskee in gebed voorgedaan door een imam, die echter geen priester is. Iedere leek kan als zodanig optreden en het ontbreken van een priesterklasse heeft gezorgd voor een liturgische eenvoud.

Iedere gelovige leert het eerste hoofdstuk van de koran, de Fatihah, van buiten en zegt dit bij vele gelegenheden op, min of meer op dezelfde wijze dat vele christenen het Onze Vader opzeggen:

*Geloofd zij God, des werelden Heer!
De Barmhartige, de Genadige!
Koning op de dag des oordeels!*

*Alleen Gij aanbidden wij en U
smeken wij om hulp.
Leid Gij ons op het rechte pad,
Het pad dergenen voor wie Gij
genadig bent geweest;
Tegen wie Gij niet vertoorned zijt
en die niet afdwalen.
Amen.*

De eerste plicht van de moslem is geloof – geloof in God, in zijn eenheid, zijn openbaringen, zijn profeten, zijn boeken en engelen, en in de laatste dag. Het besef van Gods eenheid, op haar zuiverst, heeft de moslem bevrijd van alle andere angsten en tot zijn zielekracht bijgedragen. Wettigheid en een gemeenschappelijk bewustzijn hebben wellicht nadelen, maar zij brengen een waardigheid en trouw voort die kenmerkende mohammedaanse deugden zijn. Het islamitische geloof in God heeft de eenheid van de gelovigen onderwezen; en klassebewustzijn, hoewel misschien een economische realiteit, wordt vanuit het geloof verworpen. Gastvrijheid is een kenmerkende eigenschap van de Arabische maatschappij. Gevoelens van verantwoordelijkheid – jegens de familie, de gemeenschap en God – zijn een moreel gevolg van de erkenning van God en kwaliteiten die door de heiligen der laatste dagen worden herkend en gewaardeerd.

Voor de gelovige Arabier, kwam Mohammed in een wereld die haar geloof was kwijtgeraakt en daarmee het geheim van innerlijke vrede en uiterlijke orde. In deze wereld, die wachtte op de bewijden-de stem van God, had Mohammed de welsprekendheid, de overtuiging en de intensiteit van een inspirerende prediker;

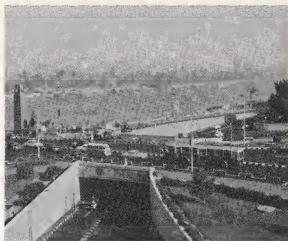
ONZE BROEDER ISMAËL

de moed, ridderlijkheid en het succes van een bewonderenswaardig soldaat. Met zijn grootse gaven en karakter zette hij zijn stempel op de cultuur van zijn tijd. Voor de moslem nam de geschiedenis een doorslaggevende wending dank zij deze man.

Was Mohammed echter wel een profeet? Ontving hij werkelijk openbaring van God? Sommigen zien hem als een bedrieger, anderen als een apologete en naïefer van de joodse of christelijke theologie. De geleerden hebben lang overlegd over de toestand van het Arabische jodendom en het Arabische christendom in de zevende eeuw en over de mate van contact die Mohammed ermee had. Een onderzoek van de inhoud van de koran schijnt erop te duiden dat Mohammed geen persoonlijk contact had met de Bijbel, daar de verhalen in de koran aanzienlijk verschillen en doen denken aan mondelinge overdracht. Er is zo goed als niets in de koran dat wij een regelrechte aanhaling kunnen noemen uit een van beide Testamenten.

De heiligen der laatste dagen, die bekend zijn met Joseph Smiths verhouding tot het Boek van Mormon, kunnen begrip opbrengen voor de algemene overtuiging van de islam dat de koran uit openbaring bestond en niet uit de geschriften van Mohammed, een overtuiging die gestaafd werd door de overlevering dat Mohammed niet kon lezen of schrijven.

De koran legt de nadruk op de dag des oordeels, wanneer de mensen voor God (Allah) en zijn engelen zullen verschijnen. De rechtvaardige gelovige zal eeuwig worden vergolden in een hemel met

Zoals ook uit deze foto van Caïro met de Nijl blijkt, houden de meeste Arabieren van een moderne stijl.

prachtige rivieren en bronnen, met een overvloed aan eten, aan ongegiste wijn en andere genoegens die woestijnbewoners aanspreken, terwijl de goddelozen zullen branden zonder te worden verteerd. Aldus lijkt de mohammedaanse opvatting van het leven na de dood op de traditionele christelijke opvatting van de hemel en de hel. In de paradijselijke heerlijkheid waarin zij verkeren die Gods wetten hebben nageleefd, is alle strijd voorbij, zijn alle lage driften zoals hebzucht, afgunst, wedijver, ijdelheid en wraakzucht verdwenen, en is ieder verlangen van de ziel bereikt.

Ik heb ondervonden dat westerse vooroordelen tegen de islam vaak het gevolg zijn van verkeerd begrepen of ongelukkige vertalingen van heilige geschriften. Islam betekent „onderworpenheid aan Allah” en houdt de openbaring van Gods wil in, waaraan men zich onderwerpt en waardoor volmaakte gemoedsrust wordt verkregen. Het is geen passieve toestand,

maar vergt een metterdaad streven naar gerechtigheid, waarbij men afgodendienst (het aanbidden van welke andere god dan ook buiten Allah) volstrekt verwerpt; zo mogelijk het geloof verkondigt, de vereisten van de koran inzake zedelijk gedrag gehoorzaamt en zich onderwerpt aan de „vijf zuilen van de islam”:

1. Het herhalen en volledig aanvaarden van de beknopte mohammedaanse geloofsbelijdenis – „Er is geen god buiten Allah en Mohammed is zijn profeet”.

2. Vijf keer per dag bidden na zich ritueel te hebben gereinigd. De traditionele moslem knielt neer en bidt op elk moment dat hij daartoe wordt opgeroepen door de moëddzin (degeen die de gebedsuren afroept), ongeacht of hij thuis is, op zijn werk of op straat. Zo mogelijk moet hij vrijdags om twaalf uur 's middags in een moskee zijn.

3. het geven van aalmoezen. Jaarlijks wordt een veertigste van het bezit van de getrouwe moslem aangewend voor liefdadigheid en het ondersteunen van de godsdienst.

4. Een dagelijks vasten (geen enkel eten of drinken) van zonsopgang tot zonsondergang tijdens de maand ramadan ter herdenking van Mohammeds vlucht van Mekka naar de stad Medina in het jaar 622. Deze regel wordt verzacht voor zieken en voor mensen die op reis zijn. 's Avonds en vlak voor zonsopgang mag er alleen eenvoudig worden gegeten.

5. Tenminste één bedevaart naar Mekka. Deze bedevaart brengt vertegenwoordigers van alle streken van de islamitische wereld bij elkaar, hetgeen een uitwisseling

van ervaringen bevordert die zeker veel heeft gedaan om de geestelijke en culturele saamhorigheid van de islam door de eeuwen heen te bevorderen.

Het verbaast vele heiligen der laatste dagen dat de islam Jezus beschouwt als de grootste profeet aller tijden tot de komst van Mohammed. De koran zegt dat Jezus op wonderbaarlijke wijze door de maagd Maria werd ontvangen door de tussenkomst van God, maar dat Jezus niet door God werd gewonnen. Evenals de joodse gemeenschap en sommige christelijke groeperingen, aanvaarden de moslems Christus wel als een groot onderwijzer, die door God werd geïnspireerd, maar niet als goddelijk.

Orthodoxe moslems geloven niet dat God zou hebben toegestaan dat Christus, een onberispelijk man, werd gekruisigd; dientengevolge geloven zij dat een ander in zijn plaats aan het kruis stierf en dat Jezus opgenomen werd in de hemel zonder de dood mee te maken. De koran geeft aan dat latere volgelingen van Christus, die zijn leringen niet goed hadden begrepen of ze verdraaiden, naderhand een god van hem maakten en leerstellingen ontwikkelden over zijn menswording, de drieëenheid en de maagd Maria.

Voor heiligen der laatste dagen is echter de grote vraag: Was Mohammed een profeet van God? Moeten de leringen en openbaringen uit de koran ernstig worden opgevat? Wie de koran met geduld en aandacht leest, zal zijn literaire kwaliteiten erkennen, alsmede zijn grote toewijding aan de tradities van de oude profeten, zijn aandrang op het feit dat de mens verantwoordelijk zal worden ge-

ONZE BROEDER ISMAËL

Moslims buigen in gebed het hoofd in een tent in Saoedi-Arabië.

houden voor zijn daden en moet streven naar een nauwere band met zijn God.

Is de koran, echter, het „woord van God“? Voor sommigen is de koran slechts de vrucht van Mohammeds levendige fantasie, doorspekt met gedeeltelijke waarheden waarop hij gestoten was in zijn gesprekken met de christelijke en joodse kooplieden van zijn tijd. Anderen wijzen erop dat de koran het Arabische volk een verheven vorm van godsdienstige waarheid heeft gebracht, die Gods belangstelling en liefde voor hen weerspiegelt en die niet zomaar van de hand mag worden gewezen.

In Alma 29:8, wordt er een krachtige boodschap naar voren gebracht door een profeet vanouds op het westelijk halfrond: „Want ziet, de Here schenkt aan alle natiën (mensen) van hun eigen natie en taal om Zijn woord te onderwijzen, ja, alles wat Hij in Zijn wijsheid passend acht, dat zij dienen te hebben; daaraan zien wij, dat de Here in wijsheid raad geeft, volgens hetgeen recht en waar is.”

Er ligt een machtige en directe verklaring voor dit boek besloten in de „Uitspraak van het Eerste Presidium inzake Gods liefde voor de gehele mensheid” van 15 februari 1978. Daar staat onder andere in: „De grote godsdienstige leiders van de wereld, zoals Mohammed, Confucius en de grote hervormers, evenals filosofen zoals Socrates, Plato en anderen, ontvingen een gedeelte van Gods licht. Hij gaf hun zedelijke waarheden ter verlichting van gehele volken en ter verruiming van het begrip van de individuele mens.”

Velen zullen de leringen van Mohammed misschien verwerpen omdat zij zo tegenstrijdig lijken te zijn met de fundamentele leringen van het evangelie. Toch kan er evenveel verschil zijn tussen hetgeen Mohammed in de zevende eeuw onderwees en hetgeen de Islamitische gemeenschap in deze tijd onderwijst, als tussen hetgeen de apostelen onderwezen en hetgeen de christelijke kerken heden ten dage onderwijzen. De boodschap van de koran – dat God de schepper en rechter van de mens is, dat God tot profeten sprak (tot en met Mohammed), dat wij verantwoording zullen moeten afleggen voor hetgeen wij hebben gedaan, en dat iedereen zijn best moet doen om overeenkomstig Gods wetten te leven – geeft duidelijk aan dat dit boek zedelijke waarheden overbrengt waarmee wij vertrouwd behoren te zijn.

Let ook op hoezeer de mohammedanen de profeten van het Oude en Nieuwe Testament aanhangen. In het tweede hoofdstuk van de koran staat: „Wij geloven in Allah en hetgeen ons is geopenbaard, alsmede hetgeen werd geopen-

baard aan Abraham, en Ismaël, en Isaak, en Jakob, en de stammen, en hetgeen Mozes en Jezus ontvingen, en hetgeen de profeten van hun Heer ontvingen. Wij maken geen onderscheid tussen hen, en wij hebben ons aan Hem overgegeven.” (Koran 2:136.)

De Arabische beschaving

Westerlingen die leven in een tijd waarin het, tot voor kort, leek alsof hun eigen beschaving de overhand had in de wereld, behoren te bedenken dat dit niet altijd het geval is geweest. Als wij duizend jaar teruggaan, zien wij een politiek zwak en intellectueel onvruchtbaar Europa. Vanaf de negende tot de dertiende eeuw waren Bagdad, Cairo en Cordoba in het moslemse Spanje de economische, intellectuele en culturele centra van de wereld. Het was de Arabische beschaving die de mens de wetenschap, de wiskunde en de dichtkunst van dat tijdperk bereidde, wier kooplieden kredietbrieven organiseerden van Afrika tot Finland en van de Britse Eilanden tot Japan, en wier legers bepalend waren voor het politieke gebeuren.

Toen Europa bezig was zijn natuurgeleerden te vervolgen, hun werken te verbranden en hun nieuwe ideeën te onderdrukken, waren de geschriften van Mohammed de moslems aan het aansporen om „zelfs in China op zoek te gaan naar kennis”. Het directe gevolg van deze bewondering voor wetenschap was een onvermoeibaar zoeken naar Griekse, Perzische, Egyptische en Indische kennis. De koran spreekt steeds weer over lezen, schrijven, de pen, het boek en kennis. De inkt waarmee geleerden schreven werd

Het binnenhalen van de tarweoogst in Centraal-Tunesië.

gelijk geacht aan het bloed van „martelaren” en er werden overal in de Arabische wereld scholen en universiteiten gesticht.

Bijdragen aan de geneeskunde

Indrukwekkend waren vooral de Arabische bijdragen aan de genees- en wiskunde. De „gouden” tijd van de Arabische geneeskunde werd ingeluid toen het vorstenhuis Abbasid in het jaar 750 aan de macht kwam. In deze periode werden alle geleerden in het zich steeds uitbreidende rijk, met inbegrip van de geneesheren van Jundi-Shapor, een beroemd medisch centrum in Perzië, door de Arabische heersers of kaliefs uitgenodigd om naar Bagdad te komen.

Griekse, Perzische en andere gezaghebbende medische werken werden spoedig in het Arabisch vertaald. Tijdens de regering van kalief Al-Mamoun werden alleen al van de Griekse geneesheer Galen 107 boeken in het Arabisch vertaald. Daarnaast was hij steeds op zoek naar Griekse manuscripten in geheel

ONZE BROEDER ISMAËL

Byzantium. Dit geweldige enthousiasme voor Griekse werken heeft een aantal medische geschiedkundigen onterecht doen concluderen, dat de Arabische bijdrage louter bestond uit het bewaren van de Griekse medische kennis, maar in feite hebben de Arabieren zelf ook geweldige eigen ontwikkelingen eraan toegevoegd.

Arabische artsen bezaten gevorderde kennis – die de Grieken niet bekend was – over de ligging en functie van de oogspieren, over pupilbewegingen, over het verschil tussen pokken en mazelen, over het gebruik van dierlijke darm bij het hechten van wonden, over de zenuw van het strottehoofd, over de bereiding van kwikzalf, over de bloedsomloop, over de verwijdering van de borst bij kanker, en over het gebruik van instrumenten bij moeilijke bevallingen. Daarnaast hadden zij ook beschrijvingen van meer dan tweehonderd chirurgische instrumenten.

In alle universiteiten van de westerse wereld – Salerno, Cordoba, Sevilla, Montpellier, Parijs en vele andere – was de Arabische invloed op de medische wetenschap bijzonder groot. Tot aan de achttiende eeuw – vijfhonderd jaar na de val van het islamitische rijk – vormden Latijnse vertalingen van hun werken de basis voor de medische leerboeken van West-Europa.

Wiskundige bijdragen

Ook op het terrein van de wiskunde zijn wij de Arabische beschaving veel verschuldigd. Omdat kalief Al-Mamoun geleerden aan het werk zette om alle belangrijke Griekse teksten in het Arabisch te vertalen, werden de werken van

Ptolemeus, Euclides, Aristoteles en vele anderen uiteindelijk vanuit Bagdad verspreid naar islamitische universiteiten tot zelfs in Spanje toe. Door middel van deze Arabische universiteiten in Spanje, werd wetenschappelijke kennis in de loop van de middeleeuwen overgedragen aan Europa.

Naast het vertalen van Alexandrijnse, Griekse en Indische verhandelingen, begonnen Arabische geleerden weldra hun eigen bijdragen te leveren: „Arabische” cijfers, het gebruik van het decimale stelsel bij berekeningen, de ontwikkeling van algebra, het verband tussen algebra en meetkunde, wat de basis vormt voor analytische meetkunde, vorderingen op het gebied van de vlakke en bolvormige trigonometrie, voorlopers van de logaritmentafels, en bepaalde oplossingen voor verschillende kwadraatsvergelijkingen.

Mohammed ibn Moesa al-Khwarizmi schreef het belangrijkste wiskundige werk van zijn tijd, *Hisab al-Jabr w-al-Muqabalah* (Boek van de berekeningen van herstelling en herleiding), hetgeen de wetenschap algebra haar naam gaf. Van de twaalfde tot de zestiende eeuw was dit het voornaamste wiskundige leerboek aan de Europese universiteiten.

In de astronomie verbeterden de Arabieren de Griekse sterrehoogtemeter en ontwikkelden zij vele opmerkelijk nauwkeurige instrumenten, die hen in staat stelden de sterren te bestuderen en de afstand tussen de hemellichamen te meten. Ten gevolge van hun onderzoeken stelden zij het feit vast (welhaast vierhonderd jaar voor Columbus!) dat de aarde een bol is die in de ruimte zweeft. Voorts verrichtten zij een uitermate inge-

wikkelde handeling ter berekening van de lengte- en breedtegraden van de aarde, waarmee zij zeer nauwkeurig de omtrek en de diameter van de aarde berekenden.

Zij berekenden de lengte van het sterrejaar, brachten de standen en banen van sterren en planeten in kaart, en bestudeerden de zonnevlekken; het was hen door middel van berekeningen bekend wanneer Mercurius het gezicht van de zon zou passeren, en zij wisten dat de aarde aanzienlijk kleiner was dan de zon. Zij haalden ook fouten uit het astronomische stelsel van Ptolemeus en ontwikkelden een hoekmeter voor de navigatie.

De islam begrijpen

Ismaël is inderdaad een „groot volk” geworden, dat begiftigd is met een beschavingszin waar de gehele westerse wereld dankbaar voor hoort te zijn. Uiteindelijk, echter, moeten de grote Arabische bijdragen worden gezien als een functie van de godsdienst. De islam gaat uit van een fundamenteel geloof in God, een God die optreedt en die spreekt tot de mensen via profeten en die bepaalde eisen aan hen stelt. Aan de menselijke zijde gaat deze godsdienst uit van de fundamentele waarde van de menselijke aard en de onontkoombare morele verantwoordelijkheid van ieder mens, die op de dag des oordeels verantwoording af moet leggen. Deze denkbeelden zijn stellig verenigbaar met de theologie van de heiligen der laatste dagen.

Moslems zouden, vanzelfsprekend, de eersten zijn om toe te geven dat hun praktizeren niet heeft beantwoord aan de hoge idealen die door Mohammed wer-

den onderwezen – net zoals heiligen der laatste dagen bekennen dat ook wij de evangeliebeginselen vaak niet op consequente wijze hebben doorgevoerd.

Op vele manieren heeft de islam op de mohammedanen hetzelfde soort effect als het herstelde evangelie op de heiligen der laatste dagen. Godsdienstige waarden en denkbeelden vormen niet enkel een onderdeel van de werkelijkheid, maar zijn de kwintessens van de werkelijkheid. Voor de moslem wordt de gehele inrichting van de beschaving bepaald door het geloof. Voor zover economie, politiek en alle andere factoren van hun maatschappelijk leven betekenis hebben voor de moslems, wordt deze ontleend aan de godsdienst. De islam bepaalt de wijze waarop de moslem zich verhoudt tot zijn wereld.

Er zal steeds meer contact komen tussen Arabieren en heiligen der laatste dagen; maar de groei van wederzijds begrip en respect zal ontmoedigend traag zijn totdat wij de schoonheid van de Arabische beschaving en het godsdienstige fundament waarop zij is gevestigd onderkennen, alsmede het feit dat de concepten gerechtigheid, reinheid en menselijke vooruitgang een wezenlijk onderdeel vormen van zowel de islam als het herstelde evangelie, en dat een bewustzijn van de overeenkomsten – en niet slechts van de verschillen – de sleutel is tot een aanvaarding van en waardering voor hetgeen wij te bieden hebben. Inderdaad zijn ook de zonen van Ismaël onze broeders! □

Foto's van James E. Mayfield en Spencer J. Palmer

Slechts een halfuurtje per dag . . .

Barbara Stockwell

Onlangs las ik een artikel over het belang van Schriftstudie, dus zette ik mijn wekker een half uur vroeger. Een paar dagen later bedacht ik mij dat ik iedere dag in mijn dagboek hoor te schrijven, dus bleef ik iedere avond een half uurtje langer op.

Vorige week werden we in de ZHV aangeemoedigd om dagelijks wat aan lichaamsbeweging te doen om onszelf fit te houden; gehoor gevend aan deze oproep stond ik iedere dag wat vroeger op om te gaan trimmen. Diezelfde week las ik een tijdschrift, dat me een zachte huid in slechts vijftien minuten beloofde. Een ander artikel verkondigde dat een half uur meditatie per dag mijn leven zou veranderen. Een boek over positief denken leerde mij dat ik mij minstens een half uur per dag op mijn positieve verlangens moest concentreren. Om dit te verwezenlijken moest ik vroeger opstaan.

Toch kreeg ik het nog voor elkaar andere activiteiten in mijn drukbezette schema in te passen. Ik leerde mijzelf, terwijl ik naar mijn werk reed, een oefening aan die de pijn in mijn rug wat terugnam. Mijn isometrische oefeningen deed ik op kantoor. De helft van mijn lunchtijd besteedde ik aan het lezen van de Ensign. Als ik dit iedere dag een half uur deed was ik bij machte het blad uit te lezen voordat de volgende kwam; met uitzondering natuurlijk van de conferentie-uitgave, die las ik voor het slapen gaan, nadat ik mijn doelenlijst had bijgewerkt. Nog een ander tijdschrift meldde dat ik mijzelf in slechts tien minuten op

professionele wijze kon manicuren. Ook een voetbad na het werk zou van mij een nieuw mens maken. Ik probeerde dit te doen onder het bereiden van de maaltijd, maar het ontspande mij dusdanig dat ik het eten voortdurend liet aanbranden. Daardoor kwam de maaltijd meestal te laat op tafel, waardoor het tijdstip van slapen gaan weer een half uurtje opgeschoven werd. Maar het was het allemaal waard; ik voelde mij een ander mens.

Ik volgde een succes cursus waarin ik leerde dat de enige manier om te slagen betekende, dat ik iedere avond een lijst zou opstellen met punten die ik moest doen en deze naar prioriteit rangschikken. Dit te doen duurt slechts enkele minuten en spaart op de duur heel wat tijd uit. En wist u dat u zich nooit overstelpt hoeft te voelen door de grote schoonmaak als u per dag zo'n vijfenveertig minuten extra aan de huishouding besteedt?

Het is geweldig hoeveel dingen er in zo'n korte tijd gedaan kunnen worden en ik zou me schuldig voelen als ik zei dat ik die paar minuten niet zou kunnen vrijmaken. Wat is per slot van rekening een paar minuten in vergelijking met zoveel verbetering? Ik kan toch altijd de wekker een beetje vroeger zetten.

Gisteravond echter, zette ik na mijn gebed de wekker en toen bleek dat het tijd was om op te staan om te gaan trimmen. Misschien zou ik een nieuw schema moeten opstellen – dat neemt maar een paar minuten . . . □

Geroepen van omhoog

John A. Tvedtnes

Weet u wie:

1. Zijn roeping ontving terwijl hij aan het ploegen was?
2. Als koning geroepen werd terwijl hij de zoekgeraakte ezellen van zijn vader zocht?
3. 's Nachts gewekt werd om zijn roeping als profeet te aanvaarden?
4. Als zendelingen geroepen werden nadat de profeten en leraars in Antiochië hierover gevast en gebeden hadden?
5. Als koning geroepen werd terwijl hij de schapen weidde?
6. Als profeet geroepen werd nadat hij het bos was ingegaan om te bidden?
7. Als baby van acht dagen als profeet geroepen werd?
8. Door een engel tot de bediening geroepen werd terwijl hij tarwe aan het uitkloppen was?
9. Geroepen werd om de plaats van Judas Iskariot in te nemen?
10. Als twaalfde president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geroepen werd?

1. Eisa (1 Konings 19:16-21)
2. Saul (1 Samuël 9:1-10:17)
3. Samuël (1 Samuël 3:1-21)
4. Paulus en Barnabas (Handelingen 13:1-3)
5. David (1 Samuël 16:10-13)
6. Joseph Smith (Joseph Smith - Geschiedenis 12-20; ook LV 107:45)
7. Johannes de Doper (LV 94:27-28)
8. Gideon (Richteren 6:11-14)
9. Matias (Handelingen 1:20-26)
10. Spencer W. Kimball

Antwoorden:

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY

SEP 27 1983

